BIBLIOTHECA BUDDHICA. VIII.

NYĀYABINDU

БУДДІЙСКІЙ УЧЕБНИКЪ ЛОГИКИ

СОЧИНЕНІЕ ДАРМАКИРТИ

И ТОЛКОВАНІЕ НА НЕГО

NYĀYABINDUṬĪKĀ

СОЧИНЕНІЕ ДАРМОТТАРЫ

ТИБЕТСКІЙ ПЕРЕВОДЪ ИЗДАЛЪ СЪ ВВЕДЕНІЕМЪ И ПРИМѢЧАНІЯМИ

Ѳ. И. Щербатской.

I. - II

САНКТПЕТЕРБУРГЪ 1904.

ПРОДАЕТСЯ У КОММИССІОНЕРОВЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ:

И. И. Глазунова, М. Эггерса и **Комп.** и **К. Л. Риккера** въ Санктпетербургѣ. **Н. П. Карбасникова** въ Санктпетербургѣ, Москвѣ, Варшавѣ и Вильнѣ; **Н. Я. Оглоблина** въ Санктпетербургѣ и Кіевѣ; **М. В. Клюкина** въ Москвѣ; **Е. П. Распопова** въ Одессѣ; **Н. Киммеля** въ Ригѣ; **Фоссъ (Г. Гессель)** въ Лейпцигѣ. **Люзакъ** и **Комп.** въ Лондонѣ.

Цѣна 1 р. = 2 Mrk. 50 Pf.

Напечатано по распоряженію Императорской Академіи Наукъ.
С.-Петербургъ, Іюнь 1904 г.
Непремѣнный Секретарь, Академикъ *Н. Дубровинъ*

ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.
Вас. Остр., 9 лин., № 12.

Предисловіе

(предварительное).

Тибетскій переводъ сочиненій Дармакирти, *Nyāyabindu*, и Дармоттары, *Nyāyabindutīkā*, котораго настоящій выпускъ содержитъ приблизительно половину, дошелъ до насъ въ различныхъ изданіяхъ Данжура, гдѣ онъ помѣщенъ въ отдѣлѣ сутръ— МДо, первое изъ нихъ въ т. 95-мъ (ཅེ), а второе въ т. 111-мъ (ཞེ). Въ С.-Петербургскихъ книгохранилищахъ имѣются два изданія Данжура: одно, Китайское, находится въ Азіатскомъ Музеѣ Академіи Наукъ; оно напечатано красной краской и представляетъ собою превосходную ксилографическую работу, гдѣ каждая буква не только четка, но и изящно сдѣлана. Другое изданіе, тибетское (? Нартанское, не всегда сходится съ указателемъ Поталасскаго изданія бар. Шиллинга фонъ Канштатъ), находится въ библіотекѣ И. СПБ-скаго Университета, напечатано на тибетской тонкой бумагѣ, черной тушью, весьма не отчетливо, и, безъ помощи перваго изданія, часто совершенно неудобочитаемо. Печатаемый здѣсь тибетскій текстъ представляетъ собой результатъ сравненія текстовъ въ обоихъ изданіяхъ Данжура, а также сравненія ихъ съ санскритскимъ оригиналомъ. Послѣдній былъ открытъ проф. Питерсономъ въ Индіи и изданъ имъ въ Bibliotheca Indica. Заранѣе можно было ожи-

дать, что санскритскій оригиналъ окажетъ не малыя услуги для пониманія и исправленія тибетскаго текста и нѣтъ ничего удивительнаго, что ожиданія эти вполнѣ оправдались. Но не менѣе значительны и услуги, которыя, въ свою очередь, тибетскій переводъ оказываетъ для пониманія и исправленія текста санскритскаго оригинала. Поэтому, мы позволили себѣ предложить И. Академіи Наукъ, которая, по иниціативѣ акад. С. Ѳ. Ольденбурга, предприняла изданіе серіи буддійскихъ текстовъ, подъ общимъ названіемъ Bibliotheca Buddhica, издать въ этой серіи, какъ тибетскій переводъ, такъ и санскритскій оригиналъ обоихъ помянутыхъ сочиненій, пользующихся въ буддійской ученой литературѣ заслуженной извѣстностью. Имп. Академія Наукъ охотно согласилась на наше предложеніе, за что мы и выражаемъ ей здѣсь нашу глубокую признательность, равно и акад. С. Ѳ. Ольденбургу, редактирующему помянутое изданіе.

Въ Данжурѣ оба издаваемыя сочиненія помѣщены отдѣльно, и даже въ разныхъ томахъ, по тому общему правилу, которымъ руководствовались его редакторы, что основныя сочиненія (*mūla*) помѣщаются отдѣльно и впереди объяснительной литературы, имъ посвященной. Мы же при изданіи придерживались другого порядка, печатая то и другое вмѣстѣ, основной текстъ Дармакирти и объясненіе его Дармоттарой, такъ что объясненіе послѣдняго автора всегда слѣдуетъ за объясняемымъ мѣстомъ перваго. При этомъ раздѣленіе текста *Nyāyabindu* на отдѣльныя правила или сутры принадлежитъ намъ, такъ какъ единственная дошедшая до насъ рукопись этого сочиненія такого раздѣленія не содержитъ. Повидимому, строгое дѣленіе на отдѣльныя сутры и не входило въ намѣренія автора, такъ какъ онъ по мѣстамъ, въ особенности въ третьемъ отдѣлѣ, отступаетъ довольно сильно отъ обычнаго лаконичнаго стиля

сутръ. При принятомъ нами способѣ совмѣстнаго печатанія обоихъ сочиненій, нумерація сутръ представляетъ столько удобствъ, что отказаться отъ нея мы не сочли возможнымъ. Понятно, что слѣдовало держаться одного и того же дѣленія, какъ въ санскритскомъ оригиналѣ, такъ и въ тибетскомъ переводѣ, но это сопряжено съ нѣкоторыми затрудненіями, такъ какъ переводчикъ, сообразуясь съ требованіями тибетскаго стиля, иногда переставляетъ предложенія, и вообще переводитъ основное сочиненіе Дармакирти, не сообразуясь съ переводомъ толкованій, равно и переводчикъ толкованія Дармоттары не сообразуетъ свой переводъ съ переводомъ основного текста, или, по крайней мѣрѣ, съ тѣмъ его переводомъ, который помѣщенъ въ Данжурѣ. Это затрудненіе мы старались обойти, соединяя иногда двѣ сутры въ одну и обозначая ихъ двойнымъ числомъ.

Критическій аппаратъ къ издаваемому тексту будетъ помѣщенъ въ концѣ его; такой порядокъ представляетъ много удобствъ, какъ въ типографскомъ отношеніи, такъ и главнымъ образомъ потому, что облегчаетъ пользованіе изданіемъ для русскихъ подданныхъ бурятъ и калмыковъ буддійскаго вѣроисповѣданія, такъ какъ не нарушаетъ ихъ привычекъ путемъ помѣщенія подъ текстомъ подстрочныхъ примѣчаній на чужомъ языкѣ.

По принятому въ Bibliotheca Buddhica способу изданія, въ примѣчаніяхъ помѣщаются нетолько разночтенія и собственно критическій аппаратъ, но, главнымъ образомъ, всякія свѣдѣнія, способныя такъ или иначе содѣйствовать пониманію текста. Такому способу изданія нельзя не сочувствовать, такъ какъ въ серіи этой печатаются сочиненія, для европейскихъ ученыхъ трудно или даже мало понятныя. При изданіи такихъ со-

чиненій требованіе строгаго разграниченія сферъ собственно критическаго аппарата отъ разнаго рода объясненій содержанія текста можетъ предъявляться развѣ только представителями ученаго педантизма, такъ какъ несомнѣнно, что достигнуть того или иного пониманія текста важнѣе, чѣмъ сохранить выработанные въ другихъ областяхъ филологіи пріемы, которые многими отождествляются съ научнымъ методомъ вообще. Тѣмъ не менѣе намъ лишь отчасти пришлось прибѣгать къ такимъ объясненіямъ, такъ какъ главная ихъ часть сдѣлана въ примѣчаніяхъ къ нашему переводу обоихъ издаваемыхъ сочиненій, составляющему выпускъ XIV изд. Фак. Восточныхъ языковъ Имп. СПБ-го Университета.

Въ приложеніи будетъ помѣщенъ полный тибетско-санскритскій index verborum.

Ѳ. Щербатской.

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ནྱཱ་ཡ་བི་ནྡུ་ནཱ་མ་པྲ་ཀ་ར་ཎཾ།།

བོད་སྐད་དུ། རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།།

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ནྱཱ་ཡ་བི་ནྡུ་ཊཱི་ཀཱ།།

བོད་སྐད་དུ། རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

སྐྱེ་བའི་གདུང་བ་རྒྱུན་རབ་འབྱུང་རྒྱུ་ཅན།
འགྲོ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འདོད་ཆགས་ལ།
སོགས་པའི་དགྲ་ལྷུན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་།
ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་སྒྲོང་བར་མཛད་པ་རྒྱལ།།

མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་དང་པོ་ནི༎

༄༅༅། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེ་བསྟན་ཏོ༎༡༎

༄༅༅། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བརྗོད་དོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་དང་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་སྒྲའི་དགོས་པ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པ། དེའི་ཕྱིར་དེ་མི་དཔྱད་དོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་བཀོད་པའི་རྩོམ་པ་ཡང་མི་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་རོག་གི་སོ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་བརྟག་པའི་རྩོམ་པ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བརྩམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །འདིར་ངག་གི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། དེ་བས་ན་དེ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་བརྩམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་བརྗོད་པ་ན་ཡང་འབྲེལ་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་དོན་ལ་ཕན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ཏ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲ་བཀོད་པ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དགོས་པའི་ཐབས་སུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ངག་གཅིག་པོ་འདིས་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ཀྱི། གཅིག་སྨྲ་བ་ན་གསུམ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ༎

དེ་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཚིག་གོ །བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པའི་ཚིག་གོ །སྨྲ་བ་པོ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མཛད་པར་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་དང་། ཉན་པ་རྣམས་ཉན་པའི་དགོས་པ་ཡང་འདིར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་དགོས་པ་བརྟགས་ནས་འཇུག་གོ །དེ་བས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱས། ཉན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་ཉན། ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་པོར་བདག་ཉིད་བྱ་བའི་

ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བྱས་ལ། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྦྱར་བ་བདག་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉན་པས་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མཛད་པ་དང་ཉན་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་མེད་དེ། ཤུགས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་རྩོམ་པ་ནི་འདི་ཉིད་ཐབས་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།། །།

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉན་པའི་སྤྱོད་རོལ་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། རྩོམ་པའི་ཕྱོགས་སྔ་དེ་དག་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཐོས་པར་ནི་སླས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། བསྟན་ན་ཚད་མེད་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ནི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་ཡང་ལྡོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ནི་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་གཞན་དུ་ཕྱིར་ཀྱི། བསྟན་བཅོས་མཛད་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམ་པ་ལ་ནི་བརྗོད་པར་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དགོས་པ་མ་མཐོང་ལ། འཇུག་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །མ་བསྟན་ན་ནི་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་བྱ་རོག་གི་སོ་བརྟག་པ་བཞིན་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་པར་འགྱུར་བའམ། ཀླུ་འཇོག་པའི་སྤྱི་བོ་ན་རིམས་ནད་སེལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་གྱི་མན་ངག་བཞིན་དུ་དགོས་པ་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའམ། མ་བག་མང་ཞེན་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་དགོས་པ་འདོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའམ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བས་དགོས་པའི་ཐབས་སླ་བ་ཡོད་པའམ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་སེམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་མེད་པར་སེམས་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལས་དོན་མེད་པར་སེམས་སྨྲ་བ་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་ན་ནི་དོན་མེད་པར་སེམས་སྨྲ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དོན་ཡོད་པར་སེམས་སྨྲ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ཀྱང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་ཡོད་པར་སེམས་སྨྲ་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ༎ ༎

མི་སླུ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ༎ འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་སྔོན་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་བསྟན་པའི་

དོན་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་མི་སླུ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དོན་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་དོན་དང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་ནི་བཙན་ཐབས་སུ་ཤེས་པས་གཞུག་པར་ནི་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུ་བཞུག་པར་གྱུར་པ་ནི་དོན་དང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་མ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གང་གིས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་བཞུག་པར་གྱུར་ཅིང་དོན་དང་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ལྷག་པར་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དེའི་མངོན་དུ་བྱས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་ངེས་

པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མངོན་སུམ་ཡང་སྣང་བཞིན་པའི་དོན་ངེས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་རྟགས་དང་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ནི་ངེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པར་ནུས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་ན། ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་པར་བྱ་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉི་ག་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡང་འགྲོ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །རྟགས་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ངེས་པར་མ་མཐོང་བར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ངེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པ་གཞན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ།།

དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཤེས་པ་བཙལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེས་བཙལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་

ང་རྟོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ༎ གང་ཞིག་ངེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ངེས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་། དུས་ཐ་དད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལས་ཡིན་ལ། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་གཞན་ན་གནས་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡུལ་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒོའི་ཕུ་གའི་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་ན་ནོར་བུའི་འོད་གནས་པ་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཁང་པའི་ཕྱུག་ན་ནོར་བུ་གནས་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་གཞན་དང་ལྡན་པ་འཛིན་པ་ཡང་དུས་གཞན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ནམ་ཕྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཉི་མའི་གུང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ནམ་ཕྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ༎ ༎

ཡུལ་ངེས་པ་དང་རྣམ་པ་ངེས་པ་ནི་སྣང་བར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་གང་ཡིན་པ་གོ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་སྣང་བར་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གང་གི་དུས་ན་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་

དུས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ནི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་མི་སྲུ་སྟེ། མཐོང་བའི་དུས་ཀུན་གཞན་སྣང་བའི་དུས་ཀུན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དུས་གང་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རབ་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ॥ ॥

གང་གི་སྔོན་དུ་ཤེས་པ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་སྔ་བ་ལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུའི་སྒྲ་སྨོས་ན་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྔོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲ་ནི་སྔ་བ་ཙམ་ལ་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་། དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་སྔར་མཐོང་བ་དྲན་ཏོ། །དྲན་པ་ལས་མངོན་པར་འདོད་དོ། །མངོན་པར་འདོད་པ་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གང་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཉིད་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་སྐྱེས་བུ་དོན་ཐོབ་ཟིན་པ་དེས་ན་དེ་ལ་དོན་དུ

གཉེར་བ་རྣམས་ཡིད་གཉིས་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བརྟག་པར་བྱ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བརྟག་པར་བྱ་བར་ངེས་པ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་སྒྲ་བཞག་ནས་སྔོན་དུ་སོང་བ་སྨོས་སོ།། ||

སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི། དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོར་བར་བྱ་བའམ་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དོར་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི་དོར་བར་འདོད་ལ། བླང་བར་བྱ་བ་ཡང་བླང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོར་བར་བྱ་བ་དང་བླང་བར་བྱ་བ་ཞེས་མ་གཏོགས་པ་ཕུང་པོ་གཞན་ནི་མེད་དེ། བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བ་ཡང་བླང་བར་མི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་འགྲུབ་པ་ནི་འདོར་བ་དང་ལེན་པའོ། །རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ནས་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་ལ། ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་གྲུབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དོར་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །བླང་བར་བྱ་བ་ཡང་བླང་བར་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་བས་ན་དོར་བར་བྱ་བ་དང་། བླང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འདོར་བ་དང་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། ||

འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འདིར་ཟས་མ་ལུས་པ་ལ་འཇུག་གོ །རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུས་རྣམ་པ་གཉི་ག་ཡང་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་

གང་ཇི་ཙམ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྒྲུབ་པ་འདིའི་རྒྱུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ། །ལོག་པའི་ཤེས་པ་ལས་བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ཙམ་དུ་ཡང་དོན་འགྲུབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཅི་སྟེ་བསྟན་པའི་དོན་དང་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་དོན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་དང་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ཀྱང་མ་སྨྲ་བ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ལོག་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ལས་དོན་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་འབད་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འདིར་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། གང་དང་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ༎

དེས་ན་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ༎ ༎

བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་མིང་བསྟན་པ་ནི་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ངངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། སྦྱོར་ཕྱུལ་དང་། འབྲས་བུའི་ཕྱུལ་པའོ། །དེ་ལ་ངངས་ལ་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ༎ ༎

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ༎ ༢ ༎

འདི་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཆེ་བག་གཉིས་ཡོད་པས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ནི་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངངས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཅང་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ནུས་ཀྱི། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་ནི་སྨྲ་བ་དེ་སྟོན་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པར་སྨྲ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་ངངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པས་ནི། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཡང་ལག་ཏོ་ན་ཡིན་ཏེ། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅང་ངངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་བསྟན་པར་ནི

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐོག་མར་བསྟན་ཏོ༎

རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། །

མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ༎ ༢༎

མངོན་སུམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་གྱི། འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་འདིས་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གང་ཅུང་ཟད་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ན་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་སྨྲས་ཀྱི། ཡིད་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་འགྲོ་བས་ན་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བ་བ་ལང་གི་སྒྲ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བཤད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དོན་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་བ་ལང་ཉིད་སྒྲ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་ཡང་རུང་མི་འགྲོ་ཡང་རུང་བ་བ་ལང་ལ་བ་ལང་གི་སྒྲ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ༎ ༎

འདིས་དཔོག་པས་ན་དཔག་པ་སྟེ། བྱེད་པ་སྒྲུབ་པའི་དཔག་པའི་སྒྲས་ནི་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་ཏེ། རྟགས་གཟུང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་རྗེས་ལ་དཔོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གཟུང་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འབྲེལ་པར་དྲན་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པ་ནི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཐུ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།། ||

དེ་ལ་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའོ།།༤།།

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་རིགས་ཀྱིས་དགར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངག་གི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟེ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞེས་ཚོགས་པ་བསྟུན་པ་ཡིན་ནོ།། མངོན་སུམ་ནི་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚོགས་པ་

ལས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་དགར་བའོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་དང་ངེད་ཅག་ལ་དོན་ལ་མངོན་སུམ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཀྲོའོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཞན་ཅི་ཞིག་ལུས་ཏེ། གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་བརྗོད་ཅེས་དེ་སྐྱམ་དུ་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ཀྱང་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་ཅིང་དོན་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མི་ལྡན་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་ཏེ་མ་ལྡན་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎

མ་འཁྲུལ་བ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་མི་བྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ལ་བྱའོ། །དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁ་དོག་གི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་བྱའོ༎ མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྨོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་མ་སྨོས་ན་ནི་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པས་ལྗོན་ཤིང་ཙམ་དང་ཡང་སྣང་བར་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་པར་རིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཤིང་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ལ། མཐུན་པའི་ཤིང་ནི་ཡུལ་གཅིག་ན་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལྗོན་ཤིང་གི་ཡུལ་འགྲོ་བར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་དེ་དང་ནི་མ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གང་དང་མཐུན་པ་དེ་ནི་མི་མཐོང་བས། དེ་ལས་དོན་གང་ཡང་མཐུན་པ་མེད་ཀྱི། ཤེས་པ་གཞན་ཞིག་ཁོ་ན་ལས་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ༎

དེ་ལྟར་ན་མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

བསལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྨོས་པ་ནི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། །།མངོན་སུམ་ནི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།། མ་འཁྲུལ་བ་ནི་འདིར་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སླུ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ། ཡང་མི་སླུ་བ་སྨོས་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཚིག་གི་དོན་ནི། མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་སླུ་བ་ལན་གཉིས་སྨོས་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།། ||

རྟོག་པ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་འདིར་གཟུང་བར་བྱ་ཞེ་ན། |

རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་སྣང་བ་སྟེ།།༥།།

བརྗོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །འདྲིས་རྗོད་པར་བྱེད་པས་ན་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲའོ། །བརྗོད་པ་དང་འདྲེ་བ་ནི་བརྗོད་

པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཚོགས་པར་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེ་བར་རུང་བའི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྣང་བ་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བརྡ་ལ་བློ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་ན་བུམ་པའི་སྒྲ་དང་འདྲེས་པའི་དོན་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་བརྡ་ལ་བློ་མ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་ཞེས་སྨོས་ན་ནི་བརྡ་ལ་བློ་མ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་མ་བསྡུས་པར་འགྱུར་བས། རུང་བ་སྨོས་པས་དེ་ཡང་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་སྣང་བ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་གཉིས་ག་ཡང་རུང་བ་སྨོས་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།། ||

བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་མེད་ན་ཅི་ཕྱིར་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡང་

སྣང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ན་སྣང་བ་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ན་སྣང་བ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དོན་ལས་མི་སྐྱེའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེ་ན། དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་ནུ་མ་མཐོང་བ་ན་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངུ་བ་བཏང་ནས་ནུ་མ་ཁར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྔོན་མཐོང་བའི་དང་ཕྱིས་མཐོང་བའི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉེ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་མཐོང་བ་དེ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཅན་ནི་དོན་ལ་མི་བལྟོས་ལ། མི་བལྟོས་ན་སྣང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཉེ་བ་ཙམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱང་སྣང་བ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མངོན་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ཀྱང་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱི་སྒྲ་ནས་སྐྱེད་པ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་རུང་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་རུང་བ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྡའི་དུས་ན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་བཟུང་ན་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡང་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །བརྡའི་དུས་ཡོད་པའི་མཐོང་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བརྡའི་ཚེ་ན་ཡོད་པའི་མཐོང་བ་ད་ལྟར་འགགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡང་ད་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྔོན་གྱི་དུས་ན་མཐོང་བ་ཉིད་མི་འཛིན་པས་ན་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲ་དང་དོན་མཐུན་དག་སྣང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བརྡའི་དུས་ཀྱི་མཐོང་བ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

དེ་དང་བྲལ་བའོ། རབ་རིབ་དང་། མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་དང་། གྲུར་ཞུགས་པ་དང་། འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་པ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ།།༦།།

དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྟོང་པར་གྱུར་ཅིང་། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འོག་མ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ནི་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ནི་མིག་ལ་གནོད་པ་སྟེ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པའོ། །མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ནི་མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་དལ་བུས་བསྐོར་ན་འཁོར་ལོར་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་མྱུར་དུ་ཞེས་སྨོས་པས་བསྐོར་བ་ལ་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་སོ། །རྒྱུ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའོ། །གྲུར་ཞུགས་པ་ནི་གྲུས་འགྲོ་བ་སྟེ། གྲུར་ཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བར་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་བས་ཞུགས་པ་ཞེས་སྨོས་སོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འཁྲུགས་པ་ནི་རླུང་དང་མཁྲིས་དང་

བར་ཀད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱང་ལ་སོགས་པས་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པ་ན་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབར་བ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེའོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་འདི་ཡི་ནང་ལ་ཡོད་པའོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དབང་པོ་ཉིད་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ། དབང་པོ་མ་འགྱུར་བར་དབང་པོ་འཁྲུལ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུགས་པ་ལ་མཐང་རྒྱགས་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། སོགས་པ་སྨོས་པ་ནི་ཞིང་ཉོག་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་། །ཁྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མགལ་མེ་ཡུན་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་ཉམས་ན་མེའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་ངོ་། །གླང་པོ་ཆེ་བཞོན་སོགས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཏད་པོ་བཙིར་བར་བསྣད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ནང་གི་རྟེན་ལ་གནས་པ་གཟུང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་འཁྲུལ་པ་གང་དུ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉམས་པ་ནི་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ།། ||

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས་གང་དག་དབང་པོ་ངོ་ན་ལྟ་བ་པོ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་། རང་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ངས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟོན་པས། |

དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ༎ ༧ ༎

དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ༎ ༎

དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་༎ ༨ ༎

དབང་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གཞན་དོན་སྤྱོད་བརྗོད་ པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། །

རང་གི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་༎ ༩ ༎

དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དེའི་དེ་མ་ཐག་པ་ནི་འདི་ལ་བར་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་པའོ། །བར་ཡང་བར་ཆད་དང་ཁྱད་པར་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་བས་ན་བར་བཀགས་པས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རིགས་འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་འབྱུང་བ་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྐད་

ཅིག་ལས་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དེ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཕན་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་པའོ། །འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་གཟུང་ངོ། །ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བྱེད་དོ༎

འདི་ལྟར་དེ་གཉིས་ནི་དེ་ལ་གཉི་ག་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་འདས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་སྨོས་སོ། །མཚུངས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་དུའོ། །འདི་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བར་མ་ཆོད་པས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྐྱེན་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའོ། །འདིས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ༎

དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཞན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་བཟུང་ཟིན་པ་འཛིན་

པས་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ༎ གང་གི་ཚེ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གཞན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མིག་གི་བྱ་བ་འདས་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དོ༎ མིག་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མིག་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་དུ་བཙུག་ན་ཡང་ཉེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

རང་རིག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། །

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རིག་པ་དང་༎༡༠༎

སེམས་ནི་དོན་ཙམ་འཛིན་པའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྐབས་འཛིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ལ་སོགས་

པ་འཕའ་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱི། སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་དག་བདག་ཉིད་རིག་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ངོ་བོ་གང་གིས་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །འདིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་གི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མྱོང་བ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ‖

གལ་ཏེ་འདི་ནི་ཤིམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་པོ་ལ་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་ཚེ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་པོའི་དོན་ལས་གཞན་ཁོ་ནའི་བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ‖

དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཤེས་པའི་ངོ་བོ་རིག་པ་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ‖ ‖

རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། །

ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམས་པའི་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའོ། ༡༡ །

ཡང་དག་པའི་དོན་ནི་བདེན་པའོ། །བདེན་པ་ཡང་ཚད་མས་མཐོང་བའི་དོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམས་པ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་ལ་བསྣན་པའོ། །བསྒོམས་པའི་རབ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་རྩོམ་པའོ། །རབ་ཀྱི་མཐའ་ནི་གང་གི་ཚེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཅུང་ཟད་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཇི་སྲིད་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་དེ་ཁྱད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་རྫོགས་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་སྔ་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་རབ་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །

མཐའ་དེ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་གསལ་བའི་རྣམ་པ་རྩོམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྒོམ་པའི་རབ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ལྷུང་ཚེར་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དོན་མཐོང་དེ་ནི་རབ་ཀྱི་མཐའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། ལག་མཐིལ་དུ་ཤེལ་སྒོང་བཞག་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་

མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བརྡའི་ཚེ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་འཛིན་པས་སྒྲ་དང་འདྲེར་རུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བརྡའི་ཚེ་ན་མཐོང་བ་ཡང་བརྡའི་ཚེ་ན་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་པ་ནི་ད་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མས་དག་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མི་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་གཞན་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟེ། དེའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །འོའི་སྒྲ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་འདི་དག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།། ||

དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཕྱེ་བ་བསྟན་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། |

དེའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ།།༡༢།།

དེའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེའི་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་སྤྱི་ཡང་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཞིག་རྣམ་པར་སྐྱེད་པ་སྟེ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཞེན་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ལ། ཞེན་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡང་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་འཛིན་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་ཞེན་པར་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཚད་མའི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ༎ ||

ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་

ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། |

དོན་གང་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དག་ལས་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ॥ ༡༣॥

དོན་གང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ॥ དོན་དེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་། ཉེ་བ་ཡུལ་ཐག་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་དང་། མི་ཉེ་བ་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ། ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དེ་དག་ལས་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་ མི་གསལ་བ་དག་ཏུ་ཐ་དད་པའོ། །ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག་ཉེ་བས་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བར་བྱེད་ལ། ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་ན་རྒྱང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིང་བ་ལས་ནི་མི་གསལ་བར་སྣང་། ཉེ་བ་ལས་ནི་གསལ་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ॥ ||

ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་མེ་ལས་ཡང་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། |

དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ॥ ༡༤॥

དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལ། དེས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་གང་ཉེ་བ་དང་མ་ཉེ་བ

དག་ལས་སྣང་བ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎༡༥༎

དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །དོན་ནི་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དོན་ཏེ། དོར་བར་བྱ་བ་དང་། བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དོར་བར་བྱ་བ་ནི་དོར་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་། བླང་བར་བྱ་བ་ཡང་བླང་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དོན་དགོས་པའི་བྱེད་པ་ནི་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་ནུས་པ་ནི་མཐུ་སྟེ། དེ་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། དངོས་པོའི་སྒྲ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་ལས་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལས་འགྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་

ཀྱི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དོན་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་མཐོང་བ་ལས་ནི་དོན་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ།།༡༦།།

རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པ། ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཞིག རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་ངེས་པའི་དོན་ནི་ཉེ་བ་དང་མི་ཉེ་བ་དག་ལས་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པར་བྱ་བའི་མེ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཉེ་བ་དང་རིང་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལས་ནི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་གསལ་བའམ་མི་གསལ་བར་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་ཉིད་དུ་མཚོན་པས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །སྒྲོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་མེ་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། །

དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།༡༧།།

དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གཟུང་

པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་འདོད་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པའི་གཞུང་འདི་བརྩམས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་བས་ན་ཚོགས་ཆུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏོ༎

ཡུལ་ལ་ཞིག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ནས་འབྲས་བུ་ལ་ཞིག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། |

མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ༎༡༨༎

མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྟན་མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༎ ཇི་ལྟར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ། |

དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་༎༡༩༎

དོན་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི། །མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་ཡང་དོན་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་ཚེམ་འབབ་ཞིག་ལས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎ དེ་བས་ན་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་པ་འདིའི་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་གང་བྱས་ན་དོན་དང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྒྲུབ་པར་

འབྱེད་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གང་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པས་ཤེས་པ་སྒྲད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀུན་ཚོད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༎ སྒྲད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དོན་ངབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་ངང་བཞིན་གྱི་མཐོང་སྣམ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༎ ༎

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ནི་དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཚད་མ་ཇི་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། །

དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དེའི་ཚད་མ་སྟེ༎༢༠༎

ཤེས་པ་འདིའི་དོན་དང་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གང་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྔོན་པོའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཞ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་སྣང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ༎ ༎

ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་འདྲ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ༎ དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མཐའ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ༎༢༡༎

དེའི་དབང་གིས་ཤེས་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཞེས་བྱེ་བ་ནི་འདུ་བ་ལ་བྱའོ། །དེའི་དབང་གིས་ཏེ། འདུ་བའི་མཐུས། དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། དེ་འགྲུབ་པ་སྟེ། འགྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་པའི་ང་བོ་ནི་འདུ་བའི་དབང་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ངག་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྔོན་པོར་རྟོགས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེའི་དབང་གིས་ནི་ཤེས་པ་དེ་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ཡིན་པར་གཞག་པར་མི་ནུས་ཀྱི། སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་སྣང་བས་ནི་སྔོན་པོ་རིག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་འདིར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ང་བོ་འགས་ནི་ཚད་མ་ཡིན། ང་བོ་འགས་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དེའི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ང་བོ་ཡིན་ནོ།། །།རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ང་བོ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་འཛིན་པར་འཇོག་སྟེ། དེ་བས་ན་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་འདྲ་བ་ནི་རྣམ་

པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་ཆེད་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྔོན་པོ་ཅོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་ཤེས་པའི་མི་འཛད་པ་ལས་བཟློག་པས་འཛད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུའོ། །སྔོན་པོ་ལ་གཏུགས་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་འཛོག་པར་ཆེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་སྔོན་པོར་རྟོགས་པར་རྣམ་པར་འཛོག་མི་ནུས་སོ། །ངེས་པར་ཆེད་པའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཤེས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མེར་བ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པར་ཆེད་པའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བས་ན་མངོན་པར་ཞེན་པར་ཆེད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེན་པར་མ་བྱས་པར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་སྟེ་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྔོ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པར་ཆེད་པ་དམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཤིག་པ་བསྐྱེད་པས་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་སྔོན་པོར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་ན་ནི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱི། ཉེ་ཚེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཞེན་པས་ནི་དོན་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི། རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་ཡང་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་བདག་ཉིད་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ནི་མྱོང་བ་ཉིད་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་བྱེད་པ་བཏང་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས། དོན་གང་ལ་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དེར་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་འབབ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ༎ ༎

རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ༎ ༎

རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནི།།

༄༅། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་བཤད་ནས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།།༡།།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་གཉིས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གློ་བུར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཞེ་ན། བཤད་པ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྒྲའི་བདག་ཉིད་དོ། །རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེ་

བ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ན་ནི་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ནུས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྨོས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས་པར་རྟོགས་ནས། ཐོག་མར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ༎

རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནོ༎༢༎

རང་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རང་གི་དོན་ནི་རང་གི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་རང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་ནོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་གཞན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ནོ༎

རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་གི་དོན་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ལ་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ༎༣༎

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཞེས་བྱ་

བ་སྒྲུབ་དེ། གང་ལ་འཆར་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའོ། །མཚོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདིས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་རྟགས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པའོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་ཏེ། འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ནས། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། །

འདིར་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་འདྲའོ༎ ༎

ཚད་མའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་སྟེ། མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་སྔོན་པོར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ནི་ཚད་མ་

ཡིན་ལ། སྒྲོན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཞག་པ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་སྒྲོན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་གཞག་པ། དེ་བས་ན་དེ་སྒྲོན་པོ་དང་འདྲ་བ་ནི་འདིའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། སྒྲོན་པོར་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ॥ སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ॥ ॥

དེ་ལྟར་འདིར་ནི་གྲངས་དང་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་བསལ་ནས། མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཞར་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་ནས། དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་॥༥॥

ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །ཚུལ་གསུམ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་ངེས་པའི་སྒྲ་སྨོས་པ་མ་བྱས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐ་མར་བྱས་པ་ལ། གོང་དུ་ཐལ་བའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་

བཟློས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཀླུ་སྒྲུ་ལ་ས་བོན་བཞིན་དུ་དུད་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་རྟགས་ཐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བའི་དུ་བ་ལས་མེ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ॥

བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཐོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ཡང་འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ॥

དེ་བས་ན་རྟགས་ཀྱིས་ཐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ངེས་པ་གཙོ་བོ་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས། ཚུལ་ཀུན་ངེས་པའི་སྒྲ་ལ་བཟློས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ॥

དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་ནི་རིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཁྱབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྔོན་ཤིང་ནི་སྨིག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྦྱོར་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལ། ལོ་མ་འཆུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉལ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཆུམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་འགའ་ཙམ་ཞི་ནར་ནད་པ་ལྟ་བུའོ॥

ཡོད་པའི་ཚིག་གི་རྗེས་ལ་ཉིད་སྨོས་པས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་

ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ན་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྨྲས་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ༎ ༎

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་༎༦༎

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་མཚན་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྨོས་པས་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྨོས་པས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཉི་ག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་སྨོས་པ་ལས་སྔར་ངེས་པར་གཟུང་བ་སྨོས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ ཕྱིས་ངེས་པས་གཟུང་བ་བྱས་ན་ནི་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ༎ ངེས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ༎ ༎

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ༎ ༧ ༎

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ངེས་པ་སྨོས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྨོས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གློག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པར་བྱེད་པས་འདི་བསལ་ཏོ། །མེད་པའི་སྒྲའི་སྔ་རོལ་དུ་ངེས་པ་བཟུང་བ་བྱས་ན་ནི་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་དེ་སྔར་མ་བྱས་སོ། །ངེས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ༎ ༎

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བསྟན་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉི་ག་གཟུང་བར་བྱས་ཞེ་ན། བཤད་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བཅས་

ལྡོག་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱའི། གཞན་དུ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ག་གཟུང་བར་བྱས་སོ། །སྒྲུབ་པ་འདི་
གཉིས་ག་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་།
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཙམ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་འདིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔོ་བསངས་
ཡིན་ཏེ། སྣང་བའི་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་བུ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་
པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་
དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ན་ཡང་གཉིས་ལས་
གཅིག་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པར་བྱའི། གཉིས་ག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་བས་ན་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བའམ་ལྡོག་པའི་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱའི་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ག་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ།། ༎

ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་ནང་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དང་།
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པས། དེ་དག་གི་
མཚན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། །

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཁྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ།།༨།།

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་ལ་འབྲེལ་པ་འདིར་ཆོས་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཚེ་ནི་སྒྲ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ནི་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཤེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། །གཉིས་པར་འདོད་པ་སྟེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། |

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་མཐུན་པའོ།།༨།།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དོན་མཚུངས་པའོ། །མཚུངས་པ་ནི་འདྲ་བའི་དོན་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཚུངས་པའི་སྒྲ་ཅན་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། མཚུངས་པ་ལ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། གང་གིས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་པ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གང་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །བྱེ་བྲག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱང་སྤྱི་ཡིན་པ།

དེ་བས་ན་འདིར་སྤྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིས་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཞེ་ན། |

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་པའོ༎ ༡༠ ༎

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་མེད་པའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་གཞན་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་ནི་མི་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་སོ༎ དེ་བས་ན་གཞན་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་གཞན་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་སོ། །དེ་བས་ན་མེད་པ་ནི་དངོས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་དང་འགལ་བ་གཉིས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་མེད་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ॥ ॥

ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡང་ནི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་དང་། ལྡན་པ་སྟེ॥ ༡༡ ॥

ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡང་རྟགས་གསུམ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་སྨྲང་ ཚུལ་གསུམ་དང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་རྟིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ནི་བཤད་ཟིན་པས། ཚུལ་གསུམ་པ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱང་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ॥ ॥

དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། །

མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའོ॥ ༡༢ ॥

དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའོ॥ ॥

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱེ་བྲག་

འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་
གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་
བུའོ༎༡༣༎

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པ་འདི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཡིན་གྱི། འདི་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ། རྟོགས་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བུམ་པ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །དམིགས་པ་ནི་ཤེས་པའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། དེས་དམིགས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་གྱུར་པའི་དོན་ནི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཚོགས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ དེ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ༎ འོན་ཏེ་གང་ཞིག་གང་ལ་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དེར་སྣང་ཞེ་ན། སྣང་བ་ཉིད་དུ་སྲི་བཏགས་པའི་ཕྱིར་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་འདི་ནི་འདིར་ཡོད་ན་ནི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟག་ཏུ་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེར་མེད་ཀྱང་སྣང་བར་སྒྲོ་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་ཏུ་རུང་བ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་རང་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་པར་གྱུར་པའོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ཚོགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དམིགས་པ་སྟེ། དབང་པོ་གཅིག་གི་ཤེས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཏད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟོས་པ་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཡོད་པ་ན་གཅིག་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྟོགས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱར་རུང་བ་ནི་གཉི་ག་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་ཅིག་ཤོས་སྣང་བ་ན། མཐོང་བའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་སྣང་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁུམ་པས་དཔེད་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་ལོག་པ་ཙམ་ནི་རང་ཉིད་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་

ན་སྣང་བའི་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་དེའི་ཤེས་པ་ནི་ཚིག་གི་ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་སྨྲ་བར་བལྟའོ॥

དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ན། |

དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ॥༡༣॥

དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་བུམ་པ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །ཤེས་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་ནི། བུམ་པ་ཡང་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྣང་བའི་བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྐྱེན་གཞན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཚོགས་པ་ནི་འདུས་པའོ། །རང་བཞིན་ཉིད་ནི། གཞན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དང་། རྐྱེན་གཞན་ཚོགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ॥ ॥

རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། |

རང་བཞིན་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ॥༡༤॥

རང་བཞིན་གང་ཡོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དམིགས་པའི་རྒྱུ་སྣང་དུ་རུང་བའི་བུམ་པ་ལས་གཞན་དེ་དག་ཡོད་དེ་བཏོག་ན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ལྟ་བ་པོ་གཅིག་ལྟ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་སྣང་ན་ནི་གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །མི་སྣང་བ་ཡིན་ན་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་བས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གཞན་ནི་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གང་དག་གིས་ལྟ་བ་པོ་ངེས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་གང་ལྟ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དེ་དག་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བར་མ་ཞུགས་པ་ན་རུང་བའི་ཡུལ་ན་འདུག་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱ་མི་ནུས་པ་ནི་རྒྱུ་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ནི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ༎ ཡུལ་དང་དུས་རིང་པོ་ན་འདུག་པ་ནི་གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ནི་རྒྱུ་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །མ་མཐོང་ན་ནི་མཐོང་བར་ནུས་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་རྒྱུ་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ༎ ༎

མི་དམིགས་པའི་དཔེ་བཀོད་ནས། རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་དགོད་པའི་ཕྱིར། །

རང་བཞིན་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ།།༡༧།།

རང་བཞིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཤེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡོད་པ་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཞིག་གཏན་ཚིགས་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་ན་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ।།

དཔེར་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཤིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།༡༨།།

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཤིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། འདི་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་

འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤིང་ཤ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ན་གང་གི་རྩེ་ཤིང་ཤ་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པའི་གླེན་པ་ཞིག་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཤིང་ཤ་པ་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བསྟན་ཏེ། འདི་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་གླེན་པ་དེ་ནི་ཤིང་ཤ་པ་རིང་པོ་ཉིད་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་ཤ་པ་ཐུང་དུ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་སོ། །གླེན་པ་དེ་ཤིང་ཤ་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤིང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་གཞུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་འདིར་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཤིང་ཤ་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤ་པར་གཏོགས་པའི་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ཚིག་གོ།

འབྲས་བུའི་དཔེ་དགོད་པའི་ཕྱིར། |

འབྲས་བུ་ནི་དཔེར་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ॥༡༨॥

མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་གྲགས་པས་རང་བཞིན་ལྟར་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་བསྟན་ཏོ॥ ||

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན

ནམ་༎ འོན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དབྱེ་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཅིག་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། །

འདི་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པའོ། །གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ༎༡༩༎

འདི་ལ་གཉིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལའོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཡོད་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བཀྲ་པར་བྱའོ༎ ༎དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མཁོ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། གཙོ་བོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་།ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་དད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པས་གཏན་ཚིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ལ། ཇི་སྐད་གསུམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན། དོན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ༎༢༠༎

རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པས་ཚིགས་གཅིག་གིས་གཉི་ག་བསྡུས་སོ། །ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་གསུམ་ཅར་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་
བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་དེར་ནི་འཁྲུལ་པར་ངེས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་॥༢༧॥

དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
བཞིན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེས་མ་འབྲེལ་བ་ནི་དེས་མ་འབྲེལ་
བའོ༎ ༎གང་ཞིག་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་དེར་མི་
འཁྲུལ་པར་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
མི་འཁྲུལ་པ་ནི་དེར་མི་འཁྲུལ་པའོ། །དེའི་ངེས་པ་ནི་དེར་མི་འཁྲུལ་པར་
ངེས་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་
རང་བཞིན་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་མ་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་གནོད་མི་ཟ་བར་
མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་མི་འཁྲུལ་
བ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་
པོ་ནི་མི་འཁྲུལ་པ་ངེས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། རྫུང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་
ཏགས་སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདོད་པ་
ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ༎ ༎དེ་བས་ན་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་དོན་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་
ཀྱི༎ གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ॥ ॥

4*

གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་འབྲེལ་
པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་
གང་ཞིག་གང་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། |

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་འབྲེལ་པ་དེ་
ཡང་॥༢༢॥

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་
ཏེ༑ དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་
ཡིན་ཏེ། རྟགས་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ཡིན་
ལ༑ བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
འབྲེལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ།
དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཆད་པར་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་
པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་
པ་དེ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་རྩོལ་
བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་དེ་དང་གཞན་གྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ༑ དཔེར་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ངེས་
པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་

ཀྱི་རང་བཞིན་ཙུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པའི་ཡུལ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅིའི་ཕྱིར་རྟགས་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། |

དངོས་སུ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་ ||༢༣||

དངོས་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། དེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་རོ།། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དེར་རང་བཞིན་འབྲེལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་ན་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཉིད་ནི་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་

དཔྱད་པ་ནི་རེས་པ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ལ་བལྟོས་པ་ཁོ་ནར་རིགས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དེའི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎ ༢༨ ༎

དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་དང་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་འདི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རང་

བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་ནི་རག་ལས་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཙ་ཟད་མོད། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཁ་ན་ཇི་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་དངོས་པོ་འགྲུབ་བོ༎༢༥༎

དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གནས་ལ། གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འགྲུབ་བོ༎ ༎

འོན་ཏེ་དགག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པར་མི་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། །

དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཡང་ནི་དམིགས་པ་ཇི་སྐད་སྨྲོས་པ་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ཏེ། ༢༦ །

དགག་པའི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཇི་སྐད་སྨྲོས་པ་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ལས་གཞན་མ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། །

དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ནི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༢༧ །

དེར་དགག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་མི་སྲིད་པ་དེ་བས་ན་དེ་ལས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེ་ན། །

གཞན་དུ་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བའི་དོན་དམིགས་པའི་རིག་བྱེད་ན་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་མངོན་སུམ་ལོག་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎ ༢༨ ༎

གཞན་ཏུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་སྣང་བའི་མི་དམིགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཏུ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་མི་དམིགས་པ་གཞན་ལས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཞེ་ན། ཡུལ་དང་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འདིར་རྐྱེན་གཞན་ཚོགས་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་བསྟན་ལ། གཉིས་ལས་གཅིག་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཀྱང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ དེ་ལ་འདིར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྐྱེན་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཅན་བསྟན་ཏོ། །ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་བསྟན་ཏོ༎ ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་ངེས་པ་མེད་ཅེ་ན། དེ་དག་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་ཀྱང་དེའི་རྒྱུས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལོག་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་

སུན་ཕྱོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྲིད་དོ། །དེ་བས་ན་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཁོ་ནས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ‖

འོན་ཏེ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་གང་གི་དུས་ན་ཚད་མ་ཡིན། ཅིའི་ངོ་བོ་ཡིན། ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། |

མི་རྫོངས་པར་ཟིན་པའི་འདུ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཡོག་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་སྟེ།།༢༩།།

མི་རྫོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལོག་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་སྣང་བ་ན་མཐོང་བའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པས་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

དེ་བས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་སྣང་བའི་དོན་དང་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣང་བའི་དོན་དང་བློ་དེ་ལས་མཐོང་བའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་

སུམ་གྱི་བུམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི། ལོག་པ་ཙམ་ནི་འདིར་མེད་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ལོག་པ་ཙམ་ལས་སྣང་བ་ལོག་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་སྣང་བ་ལོག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་འབའ་ཞིག་སྣང་བ་ཉ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་ནི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྣང་བར་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། །སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྣང་བ་མེད་པའི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་དེར་སྣང་དུ་རུང་བ་ཡོད་ན་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྣང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དོན་གཞན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བར་སྣང་བ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལོག་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེ་བ་མི་རྨོངས་པར་ཟིན་པའི་འདུ་བྱེད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་བུམ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིས་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བུམ་པ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པ་ངེས་ན། བུམ་པ་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།། ॥

བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མཐོང་བས་བསྐྱེད་པ་རྣག་པ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་སྙོམས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་འདས་པ་ད་དེར་སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ད་ལྟར་ཞེས་བྱ་བར་སྒྱུར་རོ། །མ་སྙོམས་པར་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལྟོས་པ་ནི་ད་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདས་པའི་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་མཐོང་བ་ལ་རྣག་པའི་འདུ་བྱེད་སྙོམས་པ་ཡོད་པས་བུམ་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་ལ་སྙོམས་པ་དང་། བུམ་པ་མཐོང་བ་ལ་སྙོམས་པར་འགྱུར་གྱི། ད་ལྟར་གྱི་ལ་ནི་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་མཐོང་བ་ན་རྣག་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་སྙོམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་སྙོམས་པ་མ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ༎ དེ་བས་ན་མ་སྙོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ལྟོས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དགག་བྱ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་ནི་རྣག་པའི་འདུ་བྱེད་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དང་གི་སྒྲ་ཕྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དང་ཐལ་བ་ད་ལྟར་དང་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པ་འདས་པ་བསྡུ་བར་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་མི་དམིགས་པ་བསལ་བར་རྣམ་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔོན་འདི་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེད་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ཀྱི། འདི་ན་བུམ་པ་ཕྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ༎ ༎

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཤད་ནས། བྱེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །མེད་པའི་ཐ་སྙད་ནི། མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་༑ དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་། དོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལུས་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ། བུམ་པ་མེད་པར་ཤེས་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །མེད་པའི་ཐ་སྙད་ནི་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་ཅར་ཡང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་བ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་བུམ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ལ༑ མེད་པར་ངེས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཉེ་ཚེ་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཕྱོགས་ཉེ་ཚེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་མི་ནུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་བས་ན་མི་དམིགས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་བས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱི། མ་བྱས་པ་ལ་ནི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱས་པ་ལ། མི་དམིགས་པས་འཇུག་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅིའི་ཕྱིར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཁོ་ན་ལ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། |

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ ||༣༠||

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པའི་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་ལས་ཡིན་ནོ།། ||

དེ་ནི་མི་དམིགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ ||༣༡||

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་འདིའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གང་ལས་ཤེ་ན། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱར་བ་སྟེ། སྒྲའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །སྒྲ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་སུ། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རྗོད་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་གཞན་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཀྱང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ནི་སྒྲ་མ་སྨོས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །རྗོད་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་མི་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེའི། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ ༎

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། །

རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་ནི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎ ༣༢ ༎

རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དགག་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དུ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ༎ ༎

འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་ཏུ་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། ཏུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ॥ ༢༢॥

དགག་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ॥ ཏུ་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཐོགས་པར་ཡོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་དག་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ॥ ཏུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྒྱུ་ནི་གཏོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བ་ལས་ནི་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་ཁོ་ན་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་འགེགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ཡང་གང་དུ་རྒྱུ་མི་སྣང་བ་དེར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་སྣང་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁང་པའི་ཡ་ཐོག་ན་གནས་པ་ན་ཁང་པའི་དང་ར་མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དང་རའི་ངོས་ནིའི་རྩིག་པ་མཐའ་དག་མཐོང་ཞིང་། རྩིག་པ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་ཏུ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་ཏུ་བ་མེད་པར་

ངེས་པ་ལས་ནི་མེ་ཡུལ་གང་ན་གནས་པས་ཡུལ་དེར་དུ་བ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མེ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁང་པའི་དང་རའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་མེས་ཀྱང་དུ་བ་ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཕྱོགས་དེ་ན་མེ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ༎ ཁྱིམ་གྱི་དང་རའི་ཕྱོགས་རྩིག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་དེ་རྩིག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་པ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བས་དབེན་པའི་ནམ་མཁའི་ཡུལ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བའི་ནམ་མཁའི་ཆ་ཤས་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་མེ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འབའ་ཞིག་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་དུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་ཁ་ཅིག་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་ཅན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཆ་ཤས་ལ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ༎ ‖

ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ཤ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་

ཟོུ༎ ༣༨ ༎

ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དགག་པར་བྱ་བ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ༎ འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཤིང་ཤ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ཤ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ག་མཐོན་པོ་ན་ལྷག་ཞིག་དཀྲིགས་ཏེ་འདུག་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ནི་ཤིང་སྡུག་པོ་དང་ལྡན་ལ། ཅིག་ཤོས་གཞན་ནི་པོ་ཛ་སྡུག་པོ་ཤིང་མེད་པར་ཐག་རྫོང་དུ་འདུག་གོ །ལྟ་བ་པོས་ཀྱང་དེ་ན་འདུག་པའི་ཤིང་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤིང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ནི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟ་བ་པོ་དེ་ལ་ཤིང་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ལ། ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་མེད་པའི་གཡའ་བྲག་དེ་ལ་ཤིང་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་འདི་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ༎ ༎

རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་

ན་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ༎ ༢༥ ༎

དགག་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བ་མི་དམིགས་པ་དཔེ་འགོད་པ་ལ། འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲང་བའི་རེག་པ་དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་ཡང་གང་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མི་སྣང་བ་དེར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། སྣང་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མེའི་ཁ་དོག་གི་བྱེ་བྲག་སྣང་བ་ན། གྲང་བའི་རེག་པ་རིང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་དེར་འདི་སྦྱར་བར་བྱའོ༎ ༎

འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎ ༢༦ ༎

དགག་པར་བྱ་བ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ༎ འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲང་བའི་རེག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དུ་

པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གང་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་ཅེང་། སྣང་བ་ཡོད་ན། དེ་ན་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ན་འགལ་བའི་མེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ན་ནི་འགལ་བ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་མི་སྣང་ཉིད་ལ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཁང་མིག་གི་ནང་ན་གྲང་བ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་སེལ་བར་ནུས་པའི་མེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་ཚེ་ཁང་མིག་གི་ནང་ནས་དུད་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔགས་པ་ལས་གྲང་བའི་རེག་པ་ལོག་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ།། །།འདིར་ནི་སྐར་ཁུང་གི་ཕྱོགས་སྣང་བ་དང་བཅས་ཏེ། ཁང་མིག་གི་ནང་གི་ཕྱོགས་ཀུན་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།། ||

འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་ཡང་འཇིག་པ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་ནེད་དེ། རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།༢༧།།

དགག་པར་བྱ་བ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ།། །།ངེས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་

པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དངོས་པོ་བྱུང་བའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ །ཡང་གི་སྒྲའི་དོན་ནི། སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་ཡང་འཇིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་ན། མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུ་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཇིག་པ་བལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྣམ་བུ་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བ་ནི་བཙོ་བླག་མཁན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་དུའོ༎

ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ༑ འཇིག་པ་ཡང་འཇིག་པའི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཡང་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པར་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཉིད་དམིགས་པས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ༎

འདིར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱའོ། །རྟག་པ་ཉིད་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་གང་ཡིན་པ་སྣང་བ་དེ་ལ་གཉིས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པ་ཡང་སྣང་བ་ཉིད་དུ་

ཁས་བླངས་པ་ལ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་བདག་ཉིད་དགག་པ་ནི་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྣང་བ་འདི་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དེ། དེས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་རྟག་པ་ཉིད་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན་དགག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འདྲེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མི་སྣང་ང་ཡང་གལ་ཏེ་བུམ་པ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བ་འདི་ནི་འདྲེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་འདྲེ་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ང་ཞིག་ན། སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདྲེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཁས་བླངས་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མེད་པའམ། སྣང་བའམ་མི་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་བུམ་པ་སྣང་བ་ཁས་བླངས་ནས་འགོག་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་སྣང་བ་ལ་འགོག་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ།

འབྲས་བུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་

དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༣༨༎

དགག་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ༑ ༑འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གྲང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གྲང་བའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ༎ གང་ན་གྲང་བའི་རྒྱུ་མི་སྣང་བ་དང་། གྲང་བའི་རེག་པ་ཡང་མི་སྣང་བ་དེར་གཏན་ཚིགས་འདི་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གྲང་བའི་རེག་པའམ་དེའི་རྒྱུ་སྣང་བ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པའམ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གང་ན་གྲང་བའི་རྒྱུ་དང་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱང་རིང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་པོ་ལ་མི་སྣང་ལ། མེ་ནི་གསལ་བའི་ཁ་དོག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱང་རིང་པོ་ཡང་སྣང་བ་དེར་འདི་སྦྱོར་བར་བྱའོ༎ ༎

ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བ་མོའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༣༩༎

དགག་པར་བྱ་བ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ॥ འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བ་མོའི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ॥ གང་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བ་མོའི་རེག་པ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་གྲང་བའི་རེག་པ་མི་སྣང་བ་དེར་གཏན་ཚིགས་འདི་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ནི་འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱང་རིང་པོ་ན་འདུག་ལ་བ་མོའི་རེག་པ་གྲང་བའི་བྱེ་བྲག་དང་། གྲང་བ་ཙམ་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། མེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱང་རིང་པོ་ན་འདུག་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་མེ་ལས་ནི་གྲང་བ་ཙམ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ནི་གྲང་བའི་བྱེ་བྲག་བ་མོའི་རེག་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲང་བའི་བྱེ་བྲག་ནི་གྲང་བའི་སྤྱིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་སྦྱོར་བར་བྱའོ॥ ॥

རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ॥༨༠॥

དགག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དུ་

པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །མི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གང་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་མི་འགྱུར་བ་དེར་ནི་འདི་སྦྱོར་བར་བྱའི། འབྲས་བུ་སྣང་བ་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་། མཚོ་ཆེན་པོ་མི་གཡོ་བ་དཀྱུན་རླངས་པ་མང་དུ་འཕྲུལ་བ་ལ་ནམ་སྲོས་ཇི་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ན། དེ་ན་དུ་བ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བས། རྒྱུ་མི་དམིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་དེའི་སྟེང་ན་མེ་འབར་བ་ཡོད་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ། འབར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཚིག་པ་ལ་ཡོད་ན་དེར་ཡང་ཚིག་པའི་གཞི་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའམ་གཞིའི་ངོ་བོ་དེ་སྣང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེར་སྦྱོར་བ་འདི་བྱའོ॥ ॥

རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དག་མེད་དེ། གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ॥ ༨༡॥

དགག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འགོད་པའོ། །འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤུ་ལངས་པའོ། །དེ་ལ་

སོགས་པ་ནི་ལྐུགས་པས་ཉེན་པའི་སོ་ཐམ་ཐམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིགས་པ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །མི་གཞན་ལས་གདུང་བ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གྲང་བ་ཟློག་པར་ནུས་པ་ཡིན་པས་ན་གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། གདུང་བར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དཔེར་ན་སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་གྲང་བ་ཟློག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྨོས་སོ། །གདུང་བའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡིན་པ་ཉེ་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གང་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དང་། སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དེར་འདིའི་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གྲང་བའི་རེག་པ་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་། གདུང་བར་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། གྲང་བའི་རེག་པ་དང་སྤུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདིའི་སྦྱོར་བ་བྱའོ༎

རྒྱུ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་

ན་ཕྱོགས་འདི་ནི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱུ་ལྡོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་མི་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།༨༢།།

དགག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པའོ། །ཕྱོགས་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ལྡན་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །སྤྱུ་ལྡོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྡན་པ་ནི་སྤྱུ་ལྡོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་དང་འབྲེལ་པའི་མི་ནི་སྤྱུ་ལྡོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་མི་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །སྤྱུ་ལྡོང་ཞེས་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གྲང་བའི་རེག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་ནི་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་ནི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འདི་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་སྣང་བ་འདི་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྒྱང་རིང་པོ་ན་འདུག་ལ། གྲང་བའི་རེག་པས་ཉེན་པའི་སྤྱུ་ལྡོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ལ། གང་ན་དུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་

དེར་འདི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་ཡང་ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་གྲང་བ་བཟློག་པར་ནུས་པའི་མེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདིར་གཟུང་བར་བྱའི། དུ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་མེ་ཙམ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ཀྱང་གྲང་བའི་རེག་པ་སེལ་བ་དང་། སྤྱི་ལོང་ཞེས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཤེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། དུ་བ་ཙམ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ༎ ༎

ཅི་སྟེ་གཅིག་ནི་དགག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བསྟན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །

དོན་གཞན་ཡོད་པ་དགག་པ་དག་གིས་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ༎༨༣–༨༨༎

འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་འདས་མ་ཐག་པ་བསྟན་ཏོ༎ དེ་ལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཟུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ན། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་

པ་ཡང་གསུམ་འམ་བཞི་ཞིག་གཟུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ། བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་བཅུས་ཀྱང་དཔེ་བཀོད་པ་ཙམ་གཟུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ༑ དཔེ་སྦྱར་བར་བྱས་པ་ཡང་མེད་ལ། སྦྱར་བར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བཅུ་སྨོས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྨོས་པ་བྱས་ན་ནི་དཔེ་སྦྱར་བར་བྱས་པ་མཐའ་དག་གི་བར་འགྱུར་ལ། བཅུས་སྨོས་ཀྱང་དཔེ་སྦྱར་བ་མཐའ་དག་གི་བར་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་སྨོས་པ་ལྷག་པར་བྱས་ན་ནི་དཔེ་སྦྱར་བ་དང་འདྲ་བ་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ༎ རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ ༎

རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དེར་འདུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་སྒྲའི་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཀྱང་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཅེ་ན། དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པར་དམིགས་ཏེ། རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱའོ། །དགག་པ་ནི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱའོ། །དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དོན་གཞན་དགག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྦྱོར་བ་གཞན་རྣམས་སུ་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྒྱུད་

པའི་སྒྲ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཟོ་ཆུན་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། སྦྱོར་བ་དེ་དག་དངོས་སུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ཟོ་ཆུན་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ༎

ཅི་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཐ་དད་ན་ནི་དེ་དག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་ནི་སྒྲ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། །

སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། བདག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་བསྟན་ཏོ།།༢༥།།

སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་དམིགས་ཤིང་། དེ་གོམས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུབ་

པ་པོ་རང་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་འགོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་ཡང་སྦྱོར་བ་གོམས་པའི་ཐབས་འདིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་རྟོགས་པ་པོ་རང་ལ་དགོས་པ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་གཞན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་དགོས་ན་ནི་དེ་དག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ॥ ॥

སྣང་བ་འགོག་ན་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བ་ཁོ་ན་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་དེ་དག་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་ཤེ་ན། |

མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས། དགག་པ་བཀད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དམིགས་པའི་རིག་

ཕྱུར་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ།།༨༧།།

མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། མེད་པ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་ནི་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ནི་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། །།དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་སྣང་བ་འགོག་པ་དེ་བས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འདིར་ཡང་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འགལ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་བཤད་པ་དེ་བས་ན། སྣང་བ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་བཤད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་དག་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པར་ཡང་རིག་པར་

བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་སོ། །འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགལ་བ་དང་། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་པའི་སྔོན་དུ་སོང་བའི་མི་དམིགས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེ་བས་ན་རང་བཞིན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཆོལ་བ་མང་པོ་སྤྲར་ཐལ་བའི་ལན་བསྒྲུ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡང་གི་སྒྲ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ལན་འདི་དང་འདི་དག་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་ཆོལ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་གི་དོན་ཏོ॥ ॥

ཅིའི་ཕྱིར་དགག་པར་བྱ་བའི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། །

གཞན་དག་ལ་ནི་འགལ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༨༡ ॥

གཞན་དག་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞན་པ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འགའ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགལ་བ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་

པ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ན་མེད་པ་མི་འགྲུབ་བོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འགལ་བ་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དེས་ན་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་ཡང་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་ཁོ་ན་དགག་པ་ཡིན་ནོ॥

དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མེད་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡོད་པ་ན་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །རྒྱུར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་ན་འབྲས་བུར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པར་ཤེས་ན་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ॥

ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་ངེས་ན་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎དེ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ཤིང་མེད་ན་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་ན་ནི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འགལ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཁྱབ་བྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣན་པར་བྱེད་པས་ནི་འགལ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྒྱུར་

གྱུར་བའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མི་དྲན་ན་ནི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་དྲན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ནི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་མེད་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་དྲན་པར་བྱ་བ་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅི་སྟེ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྔོན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ད་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དུས་གཞན་ན་ཡོད་པ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་འདི་དག་ཀྱང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ན་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་རྣམས་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ༎ ༎

སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་

པར་བྱ་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་ན། མི་སྲིད་པ་མི་དམིགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། །

བསྐལ་པའི་ཡུལ་མི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ༎༤༨༎

བསྐལ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྐལ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་བསྐལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཅི་ན་བ་ཞིག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ ༎

ཚད་མ་ལས་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། །

ཚད་མ་ལོག་ཀྱང་དོན་མེད་པར་ནི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ༎༤༩༎

ཚད་མ་ལོག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་

ལོག་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཚད་མ་ནི་གཞལ་བྱའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ༎

དེ་བས་ན་ཚད་མ་གཉིས་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་དེ་གཞལ་བྱ་ལྡོག་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ཚད་མ་ཡོད་པས་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་གཞལ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ནི་གཏོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ༎

དེ་བས་ན་ཚད་མ་ལས་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གི །ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ༎

རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ༎ ༎

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ནི།།

༄༅། །རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་བཤད་པར་འདོད་ནས། །

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ།།༡།།

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའོ།། ཚུལ་གསུམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་པ་སྟེ། འདིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་འཆད་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་པས་བརྗོད་པའོ།།

དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཚིག་སྟེ། ཚིག་གིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་རྗོད་པ་ཡིན་ནོ༔ ༔གཞན་གྱི་ཆེད་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་ནོ༎ ༎

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་ཚིག་གི་བདག་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །

རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་༎༢༎

རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ལས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་དྲན་པ་སྐྱེའོ། །དྲན་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ནི་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཚིག་ལ་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཏགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་བྱས་ཏེ༔ དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ངག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲས་བསྟན་ཏེ། ངག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །གང་ཇེ་སྐེད་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་ནུས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་པར་འདོད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ངོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ལ༔ རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཡིན་པའམ། གཞན་གྱིས་

བསྟན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་རྟགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡང་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲས་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པའོ།། ||

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་༑ ༑

སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ༎༣༎

དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ནིའོ། །གང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྒྲའི་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྟེ༑ དོན་བརྗོད་པའོ། །སྒྲའི་དོན་བརྗོད་པའི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ།། ||

རྒྱུ་མཚན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ༎༤༎

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཆོས་མཚུངས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དེ། དཔེའི་ཆོས་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་འདྲ་བར་གནས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་འདྲ་བར་གནས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ངག་གང་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཏེ། །གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངག་འདིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་དཔེ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདྲ་བ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ངག་གང་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཏེ། །དཔེར་ན་གང་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དང་ནམ་མཁའ་དག་གི་མི་འདྲ་བ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། ||

ཅི་སྟེ་སྦྱོར་བ་འདི་གཉིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཐ་མི་དད་པར་ཇི་ལྟར་

གྱུར་ཞེ་ན། །

སྦྱོར་བའི་ཕྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་འདི་གཉིས་དོན་དུ་ནི་ཕྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ༎ ༥-༧༎

འདི་གཉིས་དོན་དུ་ཕྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དོན་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་གི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ཕྱེ་བྲག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འདི་གཉི་ག་ཡང་དེའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཉི་གས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་ནི་ཐ་དད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ཕྱེ་བྲག་མ་གཏོགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྦྱོར་བ་ནི་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལས་གཞན་དགོས་པས་བྱས་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་ཚིག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྨོས་པ་ན་འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། ལྡོག་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНІЕ БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ,

ИЗДАВАЕМЫХЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ.

ИЗДАНЫ:

I. Çikṣāsamuccaya. Ed. C. Bendall. I — IV Fsc.
II. Rāṣṭrapālaparipṛcchā. Publ. par L. Finot. I Fsc.
III. Avadānaçataka. Ed. J. S. Speyer. Fsc. I — II.
IV. Madhyamakavṛtti. Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. I.
V. Сборникъ 300 Бурхановъ. Изд. С. Ф. Ольденбургъ. Ч. I.

ПЕЧАТАЮТСЯ:

III. Avadānaçataka. Ed. J. S. Speyer. Fsc. III.
IV. Madhyamakavṛtti. Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. II.
VI. А. Грюнведель. Описаніе буддійскаго собранія кн. Э. Э. Ухтомскаго.
VII. Nyāyabindu и Nyāyabinduṭīkā (санскритскій текстъ). Изд. Ѳ. И. Щербатской.
VIII. Nyāyabindu и Nyāyabinduṭīkā (тибетскій переводъ). Изд. Ѳ. И. Щербатской.

BIBLIOTHECA BUDDHICA. VIII.

NYĀYABINDU

БУДДІЙСКІЙ УЧЕБНИКЪ ЛОГИКИ

СОЧИНЕНІЕ ДАРМАКИРТИ

И ТОЛКОВАНІЕ НА НЕГО

NYĀYABINDUṬĪKĀ

СОЧИНЕНІЕ ДАРМОТТАРЫ

ТИБЕТСКІЙ ПЕРЕВОДЪ ИЗДАЛЪ СЪ ВВЕДЕНІЕМЪ И ПРИМѢЧАНІЯМИ

Ѳ. И. Щербатской.

II.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ 1904.

ПРОДАЕТСЯ У КОММИССІОНЕРОВЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ:

И. И. Глазунова, М. Эггерса и **Комп.** и **К. Л. Риккера** въ Санктпетербургѣ. **Н. П. Карбасникова** въ Санктпетербургѣ, Москвѣ, Варшавѣ и Вильнѣ; **Н. Я. Оглоблина** въ Санктпетербургѣ и Кіевѣ; **М. В. Клюкина** въ Москвѣ; **Е. П. Распопова** въ Одессѣ; **Н. Киммеля** въ Ригѣ; **Фоссъ (Г. Гессель)** въ Лейпцигѣ. **Люзакъ и Комп.** въ Лондонѣ.

Цѣна 1 р. = 2 Mrk. 50 Pf.

Напечатано по распоряженію Императорской Академіи Наукъ.
С.-Петербургъ, Октябрь 1904 г.
За Непремѣннаго Секретаря, Академикъ *А. Карпинскій.*

ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.

འགྲོ་བ་རྟོགས་སོ། །དེ་བས་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །གང་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་དེར་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྐུས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟན་མི་ཟའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ལྐུས་བྱིན་ཆོན་པོ་མཚན་མོ་ཟན་ཟའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངག་འདི་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཐ་དད་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ॥

དེ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནི॥༨॥

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་གཉིས་ལའོ॥ ॥

རེ་ཞིག་ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་དགོད་པའི་ཕྱིར་། །

དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་གང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་བུམ་པ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ॥༩॥

དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའོ༎ ༎དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྙད་དུ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིས་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ལ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ། སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ ༎སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡང་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་དཔེ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དཔེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎

མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྭ་ནི་མིག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བར་ཤེས་སོ། །རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་གང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངག་འདིས་བརྗོད་པར་

བྱ་བའི་ཁྱབ་པ་ནི་ཚད་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་བསྟན་
ནས་ར་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་། ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཕྱོགས་
ནི་སའི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །དེ་ཉིད་གཞན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱེ་
བྲག་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ནའོ॥ ༨
འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་
གཅིག་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་པ་པོའི་མངོན་སུམ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་
དུ་གྱུར་པ་ནི་སྣང་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་
ནས་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་བཤད་ཟིན་ཏོ॥ ༡༠

རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་ལ་ཡང་ ༎༡༠༎

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ ༡༡
བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། |

གང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་

བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དག་པའི་སྦྱོར་བའོ༎༡༡༎

གང་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །ཐམས་ཅད་སྨོས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འགའ་འང་མེད་དེ། གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ༎ དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བའོ༎ ༎

བྱེ་བྲག་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

གང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བའོ༎༡༢༎

གང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྐྱེ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་

ཐོབ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདིའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་གང་གི་ཚེ་ལྡོག་པ་གཞན་ལས་མི་བལྟོས་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཐ་དད་པར་འདྲ་བར་སྟོན་ཅིང་། སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་ངེས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་པས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་བལྟའོ།།

གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ།།༡༣།།

གང་བྱས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱས་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའོ།།

དེའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཐ་དད་པས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་རེས་འགའ་ནི་དག་པ་ཀོ་ནའི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །རེས་འགའ་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །རེས་འགའ་ནི་ཐ་དད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཉ་བ་འབྱུང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཉ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅན་དུ་གྱུར་པའོ། །བ་ཁྲ་མོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་བ་ཁྲ་མོའི་བྱེ་བྲག་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ནི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ།། ||

བ་ཁྲ་མོ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ལ་ནི་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་བརྗོད་པ་ཁྲ་མོའི་སྒྲ་དང་བའི་སྒྲ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱས་པའི་སྒྲ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ལ། |

རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ངོ་བོ་ནི་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ༎༡༧༎

རང་གི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་གྱི་བྱེད་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཕི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པས་བྱས་པར་

བཤད་པ་དེ་བས་ན་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་
བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་མ་སྦྱར་དུ་ཟིན་ཀྱང་
གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་
ནོ༑ ༑དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་རྐྱེན་འདི་ནི་མིང་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་བྱེ་བྲག་
འདུས་པ་དེར་ནི་བྱེ་བྲག་གི་ཚིག་སྦྱར་བར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་
ཏུ་ནི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གྲུབ་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རྒྱུ་
རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ནི་རེས་འགའ་ནི་རྒྱུའི་
སྒྲ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། རེས་འགའ་ནི་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དོ༎ ༎

རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཅན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ༎༡༥༎

རང་གི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ཡང་དཔེར་ན་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་
ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རྐྱེན་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་
པའི་བྱེ་བྲག་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་
བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། བརྩལ་
མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅན་གྱི་རང་
བཞིན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྐྱེན་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་:བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ།
རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་རེས་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

ཆེན་གྱི་ཁྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཅན་ཏེ་སྒྲའོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཆེན་གྱི་ཁྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཆེན་གྱི་ཁྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅན་དེ་ལས་ནི་སྒྲའི་ཁྱུས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆེན་གྱི་ཁྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་ལ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཆེན་གྱི་ཁྱེ་བྲག་གི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་ཡང་བརྩལ་བའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ། དག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱེ་བྲག་ཅན་དང་ཐ་དད་པའི་ཁྱེ་བྲག་ཅན་ནོ། །འདི་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་ནི་འགའ་ཞིག་ཚིག་གི་འཁྲུལ་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྦྱར་བ་ལ་རྨོངས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ‖ ‖

ཡོད་པའམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ ‖༡༦‖

འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཇི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཞེས་དོགས་པ་ལ། གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ཚད་མ་

ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ॥༡༧॥

སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སོ། །སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཙམ་སྟེ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་བཟློས་པར་བྱ་བ་ལྷག་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་གི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་དབྱེན་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཚད་མ་མང་བས། ཚད་མ་དག་གིས་ཞེས་མང་པོའི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ॥ དེའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་དུང་བའི་སྒོ་ནས་ནི་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་ནི་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ཁོ་ན་

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མར་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་དང་འབྲེལ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །ཕྱིས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་ནུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ནུས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ་ནི། སྒྲ་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་པ་འདི་ཡང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་ནུས་པ་ནི་རྟགས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནུས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཕྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་ངེས་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྦྱར་བར་བྱའི། གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ||

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བཙལ་བར་བྱ་ཞེ་ན། །

དེ་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ ༎༡༨༎

དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་

སུ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ||

འདི་འདྲ་བ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་ཏུ་ཟད་མོད། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་སྦྱོར་ཞེ་ན། |

རང་བཞིན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ ||༡༩||

རང་བཞིན་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན།། འོ་ན་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། |

དངོས་སུ་ན་དེ་དག་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ ||༢༠||

དངོས་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བོང་ངམ་བར་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཕན་ཚུན་ལྡོག་པས་བྱས་པའི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དེས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཤག་སྡོང་པོ་ནས་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ལ་ཤིང་ཞེས་ནི་ངེས་ལ། ཤིང་ཤ་པ་ཞེས་ནི་མ་ངེས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཤིང་ཡིན་ལ། ཤིང་ཤ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དེ། དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ངེས་པས་ལྡོག་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་གཞན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། དེས་ན་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ལ། དངོས་སུ་ན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ ༎༢༡༎

དེ་གྲུབ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་

པར་ནི་དེ་གྲུབ་པ་ན་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་གྲུབ་པ་ན་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་སྔར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འགལ་བ་དག་གཅིག་ཏུ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་། །གཞན་ཡང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་སྔར་སྐྱེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ཡང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཅི་ལྟར་གཅིག་ཡིན། དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཕྱིས་གྲུབ་པ་སྔར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་དུ་ཟད་མོད་ཀྱི།
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

འབྲེལ་པ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་༎༢༢༎

སྔར་སྐྱེས་པས་ཕྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སྔར་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཁོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ༎ དེ་ལྟར་ན་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཁོ་ན་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྦྱོར་བར་གནས་སོ༎ ༎

འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཚང་མང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ན་ཡང་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༢༣༎

འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྐབས་ཀྱིས་ན་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་ཞེས་དུ་བ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚང་མང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཚང་མང་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཡང་དུ་བ་ཡོད་

དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉེ་བར་སྦྱར་པའོ༎ ༎

འདིར་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ༎༢༩༎

འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་ལ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་འདིར་ཡང་ངོ་། །གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟེ། ངེས་པ་ནི་གཏོད་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་རྟུང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ༎ ༎

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། །

ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཡོད་ལ་མི་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དམིགས་པར་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་

བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འདི་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་བུམ་པ་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའོ॥༢༥॥

ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གང་ཡོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བལྟར་རུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ॥ དེས་ན་འདིས་ནི་སྣང་བ་ཡོད་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །མེད་པ་ལོག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མི་དམིགས་པ་ལོག་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་མེད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་བས་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་མེད་པས༑ ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་མེད་དེ། དེས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཐམས་

ཅད་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། །

མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་ཡོད་པའམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྒྲ་ནི་ཡོད་པའམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བའོ༎༢༧༎

མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ཅར་ཡང་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏོ། །སྒྲ་ནི་ཡོད་པའམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་གའི་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། །འདིར་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡང་ལོག་པས་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། །

མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ། འདི་ན་ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ༎༢༧༎

མེ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདིར་ཡང་མེ་མེད་པ་ལ་དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ན་ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དུ་བ་མེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེ་མེད་པ་མེད་པས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ༎

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་མ་བསྟན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་བསྟན་ན། དེ་ཅི་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། |

དོན་གྱིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་ཏེ༎༢༨༎

དོན་གྱིས་ན་ཆོས་མཐུན་པས་ཀྱང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ལྡོག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནིའི་དོན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་འཆད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྡོག་པ་མ་སྨོས་

སུ་ཟིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་གི་ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟ་ཞེ་ན། |

དེ་མེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་॥༢༩॥

བློས་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་དེ་མེད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བློས་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་ངེས་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་དོགས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་རྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་ཏེ॥༣༠॥

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་ན་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་བརྗོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། |

དེ་མེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ༎༣༧༎

བློས་བཟུང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་མེད་ན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ངེས་པར་ནི་ལྡོག་པའི་ཚིག་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཡོད་ན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ལྡོག་པའི་ཚིག་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ༎

ཅི་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཡོད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། །

རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ནི་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་ངེས་པར་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ༎༣༨༎

རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ

ཅིག་ཤོས་ལོག་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ངེས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ངེས་པ་ཅན་དུ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ॥ ॥

དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་བདག་
ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ॥༢༢॥

འབྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གང་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་གང་དུ་འབྲེལ་པ་དེའི་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་འབྲེལ་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་རྟགས་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དེར་བཤད་ཟིན་ཏོ॥ ॥

དེས་ནི་ལྡོག་པ་བརྗོད་པས་འབྲེལ་པ་བསྟན་པར་བྱའོ॥
དེ་ལྟ་བས་ན་ལྡོག་པའི་ཚིག་གིས་ནི་འབྲེལ་པ་བསྟུས་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བས་ན་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའི་སྒོ་ཡང་ཏུང་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཏུང་སྟེ་ཚིག་

གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པར་ངེས་པ་མེད་དོ॥༣༩॥

ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་བཟློག་པར་བྱ་བ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པར་བརྗོད་པས་ནི་བཟློག་པར་བྱ་བ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་ལྟ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ན་ངེས་པར་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེས་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཡང་དེས་བསྡུས་པ་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ཡང་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཚད་མས་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བཟློག་པར་བྱ་བ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་དག་འབྲེལ་

པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་རྟོགས་ལ། ལྡོག་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པ་དེ་བས་ན་ཚིག་གཅིག་གིས་ཀྱང མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉི་ག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་སྟེ་ཐབས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ཅན་ཏེ་དག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པའི་སྒོ་སྟེ་ཐབས་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉི་ག་རྟོགས་པ་དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་གཉི་ག་ངེས་པར་བྱ་བ་མེད་དེ། དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱང་རྟོགས་ཟིན་ན་སྦྱོར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་གམ་ལྡོག་པའི་ཚིག་གཅིག་པོ་ཞིག་སྦྱར་བར་བྱའོ།། ||

མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར། མི་དམིགས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ལེར་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གྲུབ་བོ།།༢༥།།

མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་

རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ལོག་པའི་རང་བཞིན་བལྟར་རུང་བ་ཡོད་པ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་ཉིད་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ན་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་། །དེ་བས་ན་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་འདྲ་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྣང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲུབ་པའོ॥ ॥

སྦྱོར་བ་འདི་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་བསྟན་པར་ངེས་པ་མེད་དེ॥༢༦॥

གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་བསྟན་པར་བྱ་བར་ངེས་པ་མེད་དོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པས་ནི་ཅི་ཡང་ཕྱར་མེད་དོ།། དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ་དགོས་པ་མེད་དོ།། ||

དོན་འདི་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོན་ཏེ། |

འདིར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། འདི་ན་ཡང་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་།།༢༧།།

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤུགས་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་

ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་ན་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་ཡིན་ནོ།། ||

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་། ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། འདི་ན་དེ་ཉ་བའི་བུམ་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པས། རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།།༢༨།།

ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཡོད་པའམ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པའོ། །འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ན་དེ་འདྲ་བའི་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་འདི་ན་སྣང་བ་དེ་འདྲ་བའི་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་ན་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀུང་མེད་པར་འགྱུར་ན། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲུབ་ཀྱིས་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་མི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་མི་བསྟན་ཏོ༎

ཕྱོགས་ཅི་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེ་ན༎༣༩༎

ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདིས་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །

རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་དང་བདག་ཉིད་དང་འདོད་པ་དང་མ་བསལ་བས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་ཡིན་ཏེ༎༤༠༎

རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་ཞེས་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཁོ་ནར་རོ༎ བདག་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོལ་བའོ། །འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྨྲས་པ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མ་བསལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་མི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ཅེ་ན། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ༎ ༎

རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བཤད་པ་ནི། །

རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་པའོ༎ ༢༡༎

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ལ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་གཞན་མེད་དོ༎ དེ་བས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཁོ་ནའི་སྒྲ་བཤད་པའི་ཕྱིར་། །

རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་

ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ༎༢༎

རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཁོ་ནའི་སྒྲ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པར་བཤད་ཅེ་ན། བརྗོད་པ། ཁོ་ནའི་སྒྲ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་ཕྲད་ཡིན་པས། ཚིག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པའི་ཚིག་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁོ་ནའི་སྒྲ་སྨོས་སོ༎ ༎

དེའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། །

དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ནི་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ནི་མི་འདོད་དོ༎༣༎

དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། གཏན་ཚིགས་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་བསྟན་ཏོ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །འདིར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ལ་བྱའོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ནི་མི་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དེས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་པ་ཁོ་ནར་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་བྱར་བཀོད་ནས་དེའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། །

བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒོལ་བས༎ ༎

རྒོལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་རྫུག་པའི་དོན་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །དེས་ན་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་གསུམ་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་ལ། ཉེ་བ་ཡང་རྒོལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་༑ རྒོལ་བ་གང་གི་བདག་ཉིད་གསུམ་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་རྒོལ་བས་ཞེས་གསུམ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྒོལ་བ་ཞེས་

བྱ་བ་འདི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ ‖

རྒོལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། |

དེའི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པའོ༎༨༥༎

དེའི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྩོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲུབ་པ་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འདིས་ནི་རྒོལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་རྒོལ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའོ༎
གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རྒོལ་བའི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ན། བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདིས་རྩོད་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་རྒོལ་བ་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རང་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་འདིའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་བཀག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ ‖

འོན་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྲིད་པའི་ཆོས་གཞན་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདི་བརྗོད་ཅེ་ན། |

དེས་ན་གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྨྲས་ན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་དེ་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་མང་ཞིག་ཁས་ལེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་

དེའི་ཚེ་གྲོལ་བ་དེས་ཆོས་གང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ ༎༨༧༎

བསྟན་བཅོས་དེ་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གྲོལ་བ་དེས་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་བཅོས་དེ་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་རྣ་མ་ཁས་བླངས་པ་ན་ཆོས་གཞན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གང་གིས་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་ན། ཆོས་མང་པོ་ཞིག་ཁས་བླངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གྲོལ་བའི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྟགས་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་བས་ན་བལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལ་གནས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། གལ་ཏེ་ཡང་གཟུ་ལུགས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བས་ན་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཁས་བླངས་ནས་སྒྲུབ་པ་སྨྲ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྨོས་སོ༎

འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་སྒྲ་བླངས་ནས་འཆད་པའོ༎ ༎

འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་གང་ལ་རྩོད་པས་
སྒྲུབ་པ་བཀོད་པ་དེ་གྲུབ་པ་འདོད་པས་དེ་ནི་ཚིག་ཏུ་
མ་སྨྲས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ༎༤༧༎

དོན་བདག་གང་ལ་འགལ་བའི་རྩོད་པ་རྩོམ་པ་སྟེ། བདག་མེད་དོ་ཞེས་བདག་འགོག་པར་སྨྲ་བ་ནི་བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་འགོག་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་པའི་རྒྱུ་དེས་སྒྲུབ་པ་བཀོད་པའི་དོན་བདག་དེ་གྲུབ་པ་སྟེ་ངེས་པར་འདོད་པའི་རྐྱལ་བས་ནི། དོན་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཐར་སྨོས་པའི་འགྱུར་རོའི་སྒྲ་འདིར་སྦྱོར་ལ་དག་རྫོགས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སྨྲས་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚིག་གིས་མ་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ༎

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ནི་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎༤༨༎

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དེའོ༎ གང་གི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས་དེའི་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ནའོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྩོད་པ་བསམ་

པར་འདོད་དེ་རྒྱལ་བས་སྒྲུབ་པ་བཀོད་པ་དེ་བས་ན་རྩོད་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་འགལ་བའི་བརྗོད་པ་བསམ་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་བཀོད་དེ། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་རིགས་ངེས་པ་གཞན་འདི་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའོ༎ ༎

དཔེར་ན་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎ འདིར་བདག་གི་དོན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་བདག་གི་དོན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྨྲས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ༎ ༄༎

དཔེར་ན་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་མ་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དཔེར་བྱེད་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ནོ། །འདི་གཞན་གྱི་ཆེད་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་བྱ་

སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་སྟོན་ཏོ། །མལ་ཆ་དང་སྟན་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་འདིར་གལ་ཏེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གི་དོན་ཉིད་མ་བརྗོད་མོད་ཀྱི། མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་དོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཡོད་པར་སྨྲས་ལ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་བས་ན་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྨྲ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས། མི་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྨྲ་བ་གཞག་པའི་ཕྱིར་། སྒྲུབ་པ་བཀོད་དེ། དེ་བས་ན་མ་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བདག་གི་དོན་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་ལ་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་འདུས་པ་ཉིད་བདག་གི་དོན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་གྲུབ་པ་ལ། གཞན་གྱི་དོན་ཙམ་དང་ནི་གྲུབ་པ་དེ་བས་ན། གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་སྨྲས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་སོགས་པ་སྨོས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་

ཡིན་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་དོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེས་སྨོས་པ་བྱས་སོ། །འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དེས་ན་སྨོས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་སྐབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་སྨོས་སམ་མ་སྨོས་ཀྱང་རུང་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ॥ ||

མ་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པར་བྱའོ॥ ||

མ་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་
དུ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་གང་ཞིག་ལ།
མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། གྲགས་པ་
དང་། རང་གི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསལ་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ॥༥༠॥

མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྨོས་པ་གང་ཡིན་པ་ཐལ་མ་ཐག་པའོ། མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །སྒྲུབ་པར་འདོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་

ཅེ་ན། སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གྲགས་པ་དང་རང་གི་ཚིག་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་སེལ་བ་བྱེད་ཅེ་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༤༧༎

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་བསལ་བ་དེ་ལའོ༏ ༏མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །དཔེར་ན་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ནའི་སྒྲ་དོན། རྣ་བས་གཟུང་དུ་རུང་བ་ནི་མཉན་དུ་རུང་བའོ། །མཉན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་མཉན་དུ་མི་རུང་བ་སྟེ། རྣ་བས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཏོ། །སྒྲ་རྣ་བས་གཟུང་བར་མི་རུང་བ་ནི་སྒྲ་རྣ་བས་གཟུང་བར་བྱར་རུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ལོ༎ ༎

རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༤༨༎

རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསལ་བ་ནི་སྒྲ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པས་བསལ་ཏོ༎ ༎

གྲགས་པས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།༥༣།།

གྲགས་པས་བསལ་བ་ནི་རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཏེ་དོན་ལ་བརྗོད་དོ། །གྲགས་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དེས་ནི་རི་བོང་ཅན་གྱི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲའི་རྣམ་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲའི་རྣམ་པ་དང་འདྲེར་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པར་བྱེད་དོ། །གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་

པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱའོ༎ ༎

རང་གི་ཚིག་གིས་བསལ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༥༨༎

རང་གི་ཚིག་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲའོ། དེས་བསལ་བའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མར་འགོག་པའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་གི་ཚིག་གི་ངག་འདིས་དེ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ངག་འདི་ནི་སྨྲ་བ་པོ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ངའི་ངག་ལས་ཁྱོད་ལ་དོན་གང་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་དོན་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ན་སྨྲ་བ་པོ་ངག་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་པའི་དོན་བདེན་པར་བཞད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་བརྗོད་པའི་དོན་མེད་དོ། །གང་ཡང་ངག་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་ངག་འདིའི་དོན་བདེན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་ངག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ངག་འདིའི་དོན་བདེན་པར་

བསྟན་ན་དེ་ལྟ་ན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དག་གཞན་མི་བདེན་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་བདེན་ན་ནི་གཞན་མི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྨྲས་པའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་མི་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ངག་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཁོ་ནས་སྨྲ་བ་པོ་དག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྒྲ་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་བྱུང་བར་སྟོན་པས་སྒྲ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཕྱིའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྟོན་པས་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཚད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ དེའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ལ་བརྗོད་ཀྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ སྒྲ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ དེ་བས་ན་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་བརྟགས་པའི་སྒྲ་ལས་དཔགས་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ཡོད་པར་རྣམ་བཅས་པས་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་འདིར་དེ་ལྟར་རང་གི་ཚིག་གིས་དཔགས་པའི་ཡོད་པས་མེད་པ་ལ་གནོད་པས་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎གཞན་དག་ནི་བསམ་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་

བསམ་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་། དོན་ཡོད་པར་འདོད་དེ་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ན། དེས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་བཅས་པ་ལ་གཏོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདིར་གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། རང་གི་ཚིག་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བརྟགས་པར་འདོད་ཀྱི། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པའི་འབྲས་བུའི་སྒྲ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་འདིར་མི་གཟུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་མི་འདོད་པ་ནི་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་མི་ཚོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བསམ་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་མི་ཚོལ་ཏེ། སྒྲ་སྦྱོར་བ་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྲ་བསམ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཁས་བླངས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་རང་གི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་།། དེ་བས་ན་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཤད་པ་སྔ༔མ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་དོ།། ||

ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་བ་བཞི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།། ༥༥ ||

དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྨོས་པས། ཕྱོགས་ལྟ་བུར་མངོན་པས་ན་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པ་བཞི་པོ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།། ||

ད་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་གང་དག་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཏོ།

དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཚེ་གཞལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་དང་། སྨྲས་པ་ཙམ་དང་། བསལ་བ་ལས་བཟློག་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དང་། གཞལ་བའི་འདོད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པར་ཡིན་ནོ༎༥༦༎

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གྲུབ་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཐེ་ཚེ་ལོག་ཏུ་འདུག་པའི་རྒྱུས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་པ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གྲུབ་པ་ལས་ཐེ་ཚེ་ལོག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མ་གྲུབ་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་མ་གྲུབ་པ་

ལས་ཀྱང་བཟློག་པ་དང་། ཐོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྨྲས་པ་ཙམ་མ་གྲུབ་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསལ་བ་མ་གྲུབ་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གཅད་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོལ་བ་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱིས་སྨྲས་པའམ་མ་སྨྲས་པ་དང་། མ་བསལ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་བདག་ཉིད་འདོད་པ་མ་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དག་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉེས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་རྫོགས་ཏེ། ནར་ལ་འོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ནས། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་བརྗོད་པར་འདོད་དེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་དག་གི་སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ॥ ॥

གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་

ལས་གཅིག་མ་སླས་ན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ༎༥༧༎

འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་འཆད་པར་འདོད་པས་དེ་གསལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཅི་སྟེ་དེ་ཉིད་དང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡང་བརྗོད་ན་ནི། སྤང་བར་བྱ་བ་ཤེས་ཏེ་དེ་དང་ཐལ་བའི་བླང་བར་བྱ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་དེ་གསལ་བར་སླས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཞེས་སྦྱར་སླས་ཟིན་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ན་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་ནང་ནས་གཅིག་མ་སླས་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་གི་སྒྲས་གཉིས་ཀྱང་སྨོས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ལས་སྒྲུབ་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ༎

སླས་ཀྱང་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་ངོ་༎༥༨༎

མ་སླས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སླས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་ངོ་། །སུའི་ཞེ་ན། སླས་པ། གོ་བར་བྱ་བ་སྣར་རྒོལ་བ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ༎ ༎

འོན་ཏེ་ཚུལ་གང་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའི་མིང་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། །

ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གཅིག་མ་གྲུབ་བམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ།།༧༩།།

ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གཅིག་མ་གྲུབ་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ནི་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའམ་འགལ་བར་རྟོགས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་དོན་འགའ་ཡང་མི་རྟོགས་སོ། དོན་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མིང་བཏགས་པ་ཉིད་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།། །།

དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་ནི་གཉི་ག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།༨༠།།

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། མིག་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་མིག་གི་ཡུལ་ཉིད་ནི་སྒྲ་ལ་ལོག་པ་དང་ཕྱི་ལོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ༎ ༎

ཤིང་རྣམས་སེམས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཤུན་པ་ཐམས་ཅད་བཤུས་ན་འཆི་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་གྲུབ་སྟེ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཚེ་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཆི་བ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་༎༦༧༎

ཤིང་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་སེམས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། ཤུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤུན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་བཤུས་པར་འགྱུར་ན་འཆི་བར་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་དག་གིས་སྨྲས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། བཤད་པ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཚེ་ཞེས་ཟླས་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཞིག་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དཔག་ཏུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ལུས་ཀྱི་ཁང་དུ་འདུས་པ་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་

རྣམས་སྒྲོག་ལ་ཟེར་རོ། །ལུང་ལས་གྲུབ་པ་འདིར་བརྗོད་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འདིར་སྒྲོག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འགགས་ཤིང་ཉུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་སྨོས་སོ॥ དེ་ལྟ་བུ་འཆི་བ་ཡིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཟད་མོད། འོན་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འགགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་ཤིང་དག་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགགས་པ་ནི་ཡོད་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གང་ཞིག་ཤིང་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པར་འདོད་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འདོད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤིང་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན་ནི་དེ་འགགས་པར་ཡང་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ॥ སྐམ་པ་ཡང་འཆི་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ནི་ཤིང་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཤི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱེད་ལ། དེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པ་ཡིན་གྱི། སྐམ་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཏན་ཚིགས་འཆི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤིང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྐམ་པའི་བདག་ཉིད་འཆི་བ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ॥ ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་གྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་ཁྱབ་པའམ་མ་ཁྱབ་པའི་འཆི་བ་མ་བརྟགས་པར། འཆི་བ་ཙམ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ॥ དེས་ནི་རྒོལ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་སུ་གྱུར་པའི་འཆི་བ་དེ་ནི་མ་ཤེས་ལ། མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འཆི་

པ་ཤེད་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་བས་དེ་ཤེས་པས། དེའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་བོ॥ ॥

གང་གི་ཚེ་རྒོལ་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་ན་རྒོལ་བ་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ॥ ॥

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ནས། མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་གྲངས་ཅན་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པའོ॥༧༢॥

བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་པོར་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་སེམས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ནས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སྐྱེ་བ་ཅན་ནས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཅན་ནས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ནོ॥ སེམས་པ་ཅན་ནི་སྐྱེས་བུའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ॥ དེ་གཉི་ག་ཡང་གྲངས་ཅན་རྒོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཏན་ཚིགས་སྨྲ་བ་དེས་ནི་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ཡང་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་

དང་། ཡོད་པ་གཏན་ནས་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བ་གཉི་ག་ཡང་གྲངས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འདིར་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཅི་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོལ་བས་ཀྱང་ཤེས་ན་ནི་ཆོལ་བ་ལ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་། །དེས་ན་ཚད་མ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདི་ཆོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ॥ ||

ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་དམ་དེའི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏོ॥༦༢॥

དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཞི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་དེའི་གཞི་སྟེ། འདི་ལ་གཏན་ཚིགས་བརྟེན་པས་ན་གཞི་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་གཞིར་གྱུར་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་གནས་པ་ན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའོ། །གཞི་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ནི་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ॥ ||

བདག་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

དཔེར་ན་མེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྒྲུབས་པ་རླངས་

པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་འགྱུར་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དང་།། ༨༤ །།

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རླངས་པ་ཐོག་མར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རླངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་དངོས་པོར་རླངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །འགྱུར་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བའི་ཚོགས་འདུས་པའི། འདུས་པ་བསགས་པའོ། །མི་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཟུང་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་དུ་བ་ཡང་རླངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཚེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་ཚེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ།། ||

དཔེར་ན་རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་པའི་ཕྱིར་རི་སུལ་འདི་ན་རྨ་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།། ༨༥ །།

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། རི་སུལ་འདི་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རི་མཐོན་པོ་ཕན་ཚུན་བསྒྲོལ་

པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་སུལ་ན་རྨ་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །སྒྲ་གྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །སྒྲ་གྲག་པ་ནི་རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་པའོ॥ ॥

ཅི་འཕྲང་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེ་གྲག་པའི་ཡུལ་མི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ॥༧༧॥

དེ་གྲག་པའི་ཡུལ་མི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྨ་བྱའི་སྒྲ་དེ་གྲག་སྟེ་འོངས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྨ་བྱའི་སྒྲ་ཡུལ་གང་ན་གྲག་པ་དེ་མི་རྟོགས་ཏེ་རྨོངས་པར་གྱུར་ན་འདི་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སུལ་མང་པོ་པན་ཚུན་བསྐོལ་བར་འདུག་པ་ལ། ཅི་རི་སུལ་འདི་ཁོ་ན་ན་རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་གམ། འོན་ཏེ་གཞན་ན་ཞེས་གང་གི་ཚེ་རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་པའི་རི་སུལ་ལ་རྨོངས་པ་དེའི་ཚེ་འདིར་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ॥ ॥

ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ལྟ་བུའོ॥༧༨॥

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དཔེར་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་ཤིང་འདུག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་

སྐྱེ॥ ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། ཡོན་ཏན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པ་ནི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་འདོད་པ་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཀུན་ན་དམིགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་མེད་པར་ཡོད་པ་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཅི་སྟེ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ན་ཀློ་ཕྱོགས་ན་དམིགས་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་ཅི་ལྟར་ཡུལ་དབུས་ན་དམིགས་པར་འགྱུར་། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་བདག་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ན་དམིགས་པ་ཅི་ཞིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི། སྔ་མ་ནི་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གཅིག་གི་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པར་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་

ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ༎༧༨༎

ངེས་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་སྟེ། དགོས་པ་དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་ངེས་པའོ། །ངེས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། བཟློག་པ་ལ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡོད་གཉིས་ཟ་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི་མ་ངེས་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ༎ ༎

དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལའམ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ༎༧༩༎

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན༔ཏེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སོ༑ ༑སོགས་པའི་སྒྲས་བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། རྟག་པ་ཉིད་གཟུང་ངོ་། །གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སོ༎ སོགས་པའི་སྒྲས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གཟུང་ངོ་། །ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཆོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ན། གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཞི་ཅར་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་དང་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞལ་བྱ་ཉིད་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློག་བཞིན་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དང་། བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་གློག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པས་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་དང་། གློག་བཞིན་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་གློག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན་དང་། ལས་བཞིན་དང་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་གཉི་གའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉི་གའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནམ་མཁའ་དང་ལས་ལ་ནི་ཡོདལ་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱལ་སྲ་རབ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་པ་དང་རྒྱལ་སྲ་རབ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་། །ཕྱི་སྲག་པ་དག་རྒྱལ་སྲ་རབ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་པས་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྟོགས་སོ॥

ཆོས་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ཅར་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་པས་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་ན་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ॥༡༠॥

ཇི་ལྟར་ཚུལ་འདི་མ་གྲུབ་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ॥ ॥

དེའི་དཔེར་བྱེད་པ་ནི། །

དཔེར་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མི་ལ་ལ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའམ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ॥༡༡॥

དཔེར་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མི་ལ་ལ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །བརྗོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྨྲ་བར་འདོད་པའི་མི་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །ཙམ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དམ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་གི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིག་འཛུམ་པ་དང་འཕྲེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པ་མེད་པས། སྨྲ་བ་ཉིད་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། ||

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྨྲ་བ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཚིག་དེ་ཅི་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

བའི་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཡུལ་བལྟར་མི་སྣང་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ལས་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ॥ ༡༢॥

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྨྲ་བ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རིགས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུལ་བལྟར་མི་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཡུལ་བལྟར་མི་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་བལྟར་མི་སྣང་བའི་མི་དམིགས་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་དེ་མི་སྨྲའི། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་སྨྲ་བ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །

སྨྲ་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡོག་པ་ནི་མི་གྲུབ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་༎༧༣༎

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་སྨྲ་བ་ཉིད་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ༎ འགལ་བ་མེད་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་ཡང་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ༎ ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྡོག་པ་སྟོན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྨྲ་བ་ཉིད་མེད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་སྨྲ་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཉིས་འགལ་བ་ཡོད་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན། འགལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་མི་འགྲུབ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་བོ༎ ༎

ཅིའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་ཅེ་ན། །

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ༎༧༤༎

གང་གི་ཕྱིར་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། གཞན་མེད་པ་དེ་བས་ན། སྣང་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གཉིས་འགལ་བ་མེད་དོ༎ ༎

འགལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། །

རྒྱུ་བ་ཚང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་སྟེ༎ ༢༢ ༎

རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་ཏེ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ལས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གང་དང་ཡང་འགལ་བར་མི་རྟོགས་ཏེ། དེ་ནི་གང་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སྨོས་སོ། །རྒྱུ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དགག་པར་ནུས་ཀྱང་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་འགལ་བ་གང་ལས་རྟོགས་ཤེ་ན། ་དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་ནི། རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡང་གང་གིས་རྒྱུ་མ་ཚང་བར་བྱས་པས་མེད་པ་དེ་དང་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་གང་ཞིག་གང་དང་འགལ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གྲང་བའི་རེག་པའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པས་གྲང་བའི་རེག་པ་གཞན་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཟློག་པར་བྱེད་པས་གྲང་བའི་རེག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བཟློག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་བྱེད་

ཡས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་འདི་སྐྱོན་ཅིག་ཙུ་ཞི་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡང་སྐྱོན་ཅིག་ཙུ་གནས་པ་སྣངས་པར་བྱ་བ་དང་། བར་ཐིང་མོང་གནས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པས་ན། ཉེ་བར་གནས་པ་དག་ཏོག་པར་བྱེད་པ་དང་བཀྲོག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་གོ །དེ་བས་ན་གང་ཞིག་གང་གི་ཏོག་པར་བྱེད་པ་དེས་ནི་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་བཀྲོག་པར་བྱེད་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ནི་ཚོགས་པ་ན་ནུས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་ནུས་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ནུས་པ་མེད་པ་ཁེགས་པའི་ཡུལ་དེར་འོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྣང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཐར་གྱིས་ཡུལ་གཞན་པ་ན། གང་གི་ཚེ་ཟླ་བ་དང་བར་བ་ཆོད་པའི་སྣང་བའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། སྣང་བ་དང་ཉེ་བའི་ཁྱབ་པ་ནུས་པ་མེད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྣང་བ་དང་ཉེ་བར་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་པ་དེ་ཁེགས་པ་དང་ཡུལ་དེར་སྣང་བ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རིམ་གྱིས་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་མེད་པར་བྱེད་དོ། ཙོ་བའི་རེག་པས་གྲང་བའི་རེག་པ་བཀྲོག་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཚན་ཀ་གི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། སྐད་ཅིག་གང་ལས་ཚན་ཀ་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལས་ཁྱབ་པ་ནི་ཚན་པ་གཞན་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ

ལྟར་ན་ནུས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྡོག་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐད་ཅིག་གང་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཅི་སྟེ་གྱུར་པར་ལྡོག་པར་བྱེད་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ལྡོག་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱུད་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ནི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་མང་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་པ་ན་སྔར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གྱུར་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་གཉིས་བཟློག་པར་བྱ་བ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་འགལ་བར་གནས་པ་ན་ཡང་རྫུལ་ཕྲ་རབ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གཅིག་ན་གནས་པ་མེད་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྡོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བས་ཡུལ་གང་ཞིག་གནོན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་འགལ་བའི་རྒྱུད་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁང་བའི་གྲྭའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་པའི་སྒྲོན་མའི་འོད་སྣང་བ་དང་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མུན་པས་ནོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྣང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་སྐྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ནུས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་འགལ་བ་ནི་

རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་ལ་ཞེས་པ་སྨོས་ཏེ། གྲང་བའི་རེག་པ་རྒྱུད་བརྒྱུད་མར་འཇུག་པ་འབྱུང་བ་ལ། གཞན་དྲོ་བའི་རེག་པ་རྒྱུད་ཡོད་ན། མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ན་སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ནི་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། མེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲང་བའི་རེག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། འགལ་བ་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ||

དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

གྲང་བ་དང་ཚ་བའི་རེག་པ་ལྟ་བུའོ།།༡༦།།

གྲང་བ་དང་ཚ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །གྲང་བ་དང་དྲོ་བའི་རེག་པ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་བ་ཡང་སྔ་མ་དེ་དག་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ།། ||

འགལ་བ་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།།༡༡།།

གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དོར་བའོ༎ ༎ངེས་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་གང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་གང་རྣམ་པར་གཅོད་པའི། ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ངོ་བོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་གཅད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་པར་མ་གཅད་ན་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། སྔོན་པོ་ལས་གཞན་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྔོན་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་བལྟར་རུང་བ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ན་མི་དམིགས་པས་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་སྔོན་པོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ༎ དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ནི་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་གཉིས་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་ཞིག་གཞན་ལ་མེད་པར་ངེས་ཤེ་ན། གང་རྣམ་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་མ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྣང་ཅིག་མ་ཉིད་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་

ཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ངེས་ན་རྣམ་པ་ངེས་པ་ན་ཡིན་ནོ།། །།དེ་བས་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་སྤངས་པར་སྣང་བ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་རྣམ་པ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ན། རྣམ་པ་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་མཐོང་བའམ་བརྟགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གཞན་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། མ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་པ་དང་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་ངེས་པ་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་པར་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འགལ་བ་འདིས་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ལ་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ཤ་ཟ་ཡང་གང་གི་ཚེ་སེར་པོ་ལ་འགོག་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། སྣང་བ་བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྣང་བ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་དེ་མེད་པའི་བལྟར་རུང་བ་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་

ཤིང་། གང་ཞིག་དེ་མེད་པ་ལ་ངེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་བལྟར་རུང་བ་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་ཉམས་བཞིན་དུ་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ངེས་གཅིག་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འགལ་བ་འདི་ཡོད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་པ་ཐ་དད་དེ། གཅིག་གིས་ནི་གྲང་བ་དྲོ་བའི་རེག་པ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ཡུལ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཕྱེད་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པ་མེད་དོ།། ||

འགལ་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་སྨྲ་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ ||༡༨||

འགལ་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་སྨྲ་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་གཉིས་ལ་མི་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་མི་སྣང་བ་ཡིན་ལ། མི་སྣང་བ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདིས་ནི་གཞན་

རང་འགལ་བར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་བ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྨྲ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ॥ ॥

ཅི་སྟེ་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་ཐུབ་པ་དང་སྨྲ་བ་གཉིས་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། མི་སྣང་བས་ན་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། འགལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ལ། |

མི་འགལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ॥ ༥༩॥

མི་འགལ་བ་བསྟན་པ་ལས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མི་དམིགས་ཀྱང་འདི་འགལ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ॥ གང་གི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གཅིག་དམིགས་པ་ན་བཟློག་པར་བྱ་བ་བཟློག་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་ངེས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མི་དམིགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་

སྨྲ་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པས་ནི་འགལ་བ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ||

དེ་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅི་སྟེ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། འབྲས་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། |

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་།།༨༠།།

འདོད་ཆགས་དང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏ་དེ་བས་ན། འདི་ལས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ||

ཚིག་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་ར་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཞིག་པས་ཚིག་ལྡོག་གི་སྙམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ། སྨྲས་པ། |

དོན་གཞན་རྒྱུ་ན་ཡིན་པ་ཞིག་པས་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།།༨༡།།

དོན་གཞན་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ༎ ༎

དེ་ལྟར་ན་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ལྡན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༨༢༎

དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་གྱི་དོན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལས་བཟློག་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལས་བཟློག་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚིག་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དེ་ལྟར་ཚུལ་རེ་རེ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་སྨྲས་ནས། ཚུལ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་སྨྲ་བར་འདོད་ནས། །

ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ༎ ༨༣༎

ཚུལ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་

པར་གྱུར་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ནི་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་། |

གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན།།༨༤།།

གཉིས་པོ་གང་གི་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ནི། |

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ།།༨༥།།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། ||

བྱས་པ་ཉིད་དང་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ།།༨༦།།

བྱས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་པ་ནི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་ལ་བྱའོ། །ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་འདིར་ནི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་

པ་གཟུང་སྟེ། དེས་ན་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་གཉིས་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ॥ ||

ཅིའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། |

འདི་གཉིས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ॥༨༧॥

འདི་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་དང་བཙལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་གཉིས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ॥ ||

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་འགལ་བ ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། |

དེ་གཉིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་དག་ཡིན་ནོ॥༨༨॥

དེ་གཉིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་རྟག་པ་ཉིད་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་དག་ཡིན་ནོ॥ ||

ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་སྨྲས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མ་སྨྲས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ནི་མ་སྨྲས་པ་ཡིན་ན། དེ་བས་ན་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། །

འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་ན་ཡིན་ནམ༎ ༨༩༎

འདོད་པ་སྨྲས་མ་སྨོས་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་གསུམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ན་ཡིན་ནམ། གཉིས་ནི་སྨྲས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

འདོད་པ་ལ་གནོད་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་ནི། །

དཔེར་ན་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ༎ ༩༠༎

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་དགོས་པ་པོ་ལ་ལེགས་པ་ཉེ་བར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་

ངག་བསགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་སྨྲས་སོ༎ ཞལ་ཆ་དང་སྐད་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཞལ་ཆ་དང་སྐད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱུ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ༎ འདིར་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་འདུས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞལ་ཆ་དང་སྐད་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ༎ ༎

ཅི་ལྟར་འདི་འགོད་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །

དེ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའོ༎༢༧༎

དེ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགོད་པ་ཡིན་པས། འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགོད་པའོ༎ ཇོ་བ་གྲངས་ཅན་དེ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་

ཉིད་དུ་འདོད་པའོ། །དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་འདུས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་དག་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། བདག་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་གང་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཅིག་ཅར་རམ་རིམ་གྱིས་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་འདུས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་པར་གྲུབ་བོ॥ ‖

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་འགལ་བ་འདི་ཡང་བསྟན་ན། རྣམ་འགྲེལ་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་བཞིན་དུ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྨོས་སེ་ན། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། |

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྨྲས་སེ་ན། འདི་གཉིས་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་༎༨༢༎

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདི་གཉིས་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་། །སྨྲས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་ལྟར་སྨྲས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སེ་ན། |

དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་འདི་གཉིས་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ॥༩༣॥

ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་འདི་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྨྲས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་ཡང་རུང་མ་ཡོད་ཡང་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། སྨྲས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ནར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

སྨྲས་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །

འདོད་པ་དང་སྨྲས་པ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ནི་ཁྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ॥༩༤॥

འདོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་སྨྲས་པ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་བདག་ཚུལ་ཁྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མཇུག་སྡུད་དོ། །འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་པས་ཤེས་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཡང་འདོད་པའམ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྨྲ་བ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་བྱེ་བྲག་མེད་དོ།། ||

ཚུལ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།༡༥།།

ཚུལ་གཉི་ག་མ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་པ་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། |

དཔེར་ན་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ནི་ལྡོག་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།།༡༦།།

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་སོ། །འདི་ལ་ལྡོག་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་

པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སླུ་བ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་བས་ན། ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཅིའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དག་ནི་བསྐལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚིག་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་༎༩༧༎

ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་ནི་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་དམ་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པ་མེད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ད་ནི་གཉིས་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། །

ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ཏེ༎༩༨༎

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དགོད་དེ། །

དཔེར་ན་སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གསོན་པོའི་ལུས་ནི་བདག་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ༎༤༩༎

བདག་དང་བཅས་པར་འདུག་པ་ནི་བདག་དང་བཅས་པར་འདུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །གསོན་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱེ་བྲག་སྟེ། ཤི་བ་ལ་བདག་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །སྲོག་ནི་དབུགས་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའོ༎ སོགས་པ་ནི་མིག་འབྱེད་པ་དང་འཛུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ནི་སྲོག་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་གསོན་པོའི་ལུས་སོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ཤེས་བྱ་སྟེ། འདི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གང་དག་གིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་བསྡུས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་རྣམ་པ་

གཞན་སྲིད་ན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་གཉིས་ལས་གཅིག་དང་མ་བྲལ་བར་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་གཉིས་མ་ངེས་པར་ཡོད་པར་སྟོན་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་མ་ངེས་པར་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་པར་མི་ནུས་ན་ནི་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །ངེས་པར་ཡོད་པ་བསྟན་ན་ནི་འགལ་བའམ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་གཉིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། ཇི་སྟེ་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡང་གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་མི་འཁྲུལ་པར་ཡོད་པར་ངེས་ན་ནི་འགལ་བའམ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །མི་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་ལས་གང་ལ་སྐྱོག་ལ་སོགས་པ་གནས་པར་འགྱུར་
བའ་ཕྱུང་པོ་གཞན་ནི་མེད་དོ༎༡༠༠༎

བདག་དང་བཅས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ནི་བདག་དང་བཅས་པའོ། །གང་ལས་བདག་ཕྲལ་བ་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་ཕུང་པོ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ༑ ༑ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། གང་དངོས་པོའི་ཆོས་སྒྲིག་ལ་སོགས་པ་འདི་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་བས་འདི་དེ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ཅིའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་གཞན་མེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། །

བདག་གནས་པ་དང་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ་༎༡༠༡༎

བདག་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་། དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་བདག་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་གཞན་མེད་དོ༎ ༎

ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྟན་ནས༑ གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། །

འདི་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་གནས་པར་ཡང་ངེས་པ་མེད་དེ་༎༡༠༢༎

འདི་གཉིས་ལས་ཤེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བདག་དང་བཅས་པའམ་བདག་མེད་པ་གཅིག་ལ་ཡང་གནས་ཤིང་ཡོད་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །སྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ཀོ་ན་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ནི་ཤེས་པ་ན། ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་པར་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ།། ||

དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། |

བདག་དང་བཅས་པའམ་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྲོག་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ||༡༠༣||

བདག་དང་བཅས་པ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་ངེས་པ་ལ་ནི་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཏོ།། ||

དེ་བས་ན་གསོན་པོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བའོ། ||༡༠༤||

དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དམ་ཐུན་མོང་མ ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། མཇུག་བསྡུ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། གསོན་པོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ ༎འདི་ལྟར་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ཡང་གནས་པར་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན། དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ལས་ངེས་པར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རེ་ཞིག་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ལོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་དང་བཅས་པའམ་བདག་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ནི་ངེས་པར་བྱ་ནུས་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པར་ནི་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་གང་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་མེད་དོ‖ ‖

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པ་ཡིན་མོད་ཅེ་ན།

བདག་གཅིག་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ‖༡༠༥ – ༡༠༦‖

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པའམ་བདག་མེད་པའི་

རྟེན་ལ་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེ་ན། བདག་གཅིག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲོས་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པ་བཞམ་བདག་མེད་པ་ལ་ན་ཕྱུར་བའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ངེས་སོ།། བདག་དང་བཅས་པ་ཀོ་ནའམ་བདག་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ནི་ངེས་པ་མེད་པས། ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པ་ཡོད། ॥

ཕྱི་རོལ་བ་ལ་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་བདག་དང་བཅས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད། ལྡོག་པ་ཡང་མེད་པས། བདག་དང་བཅས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་ན་ཡིན་ནམ། དེ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོས་པ་ལ། །

བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དོ॥༡༠༨॥

བདག་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ། །བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལས་ཤེས་བྱ་བའི་ཕྱི་པ་ནི་ལྡོག་པའི་སྒྲ་ལ་བསྒྲུས་པར་བསྟན། །

ཅི་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། །

གཅིག་མེད་པར་ངེས་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། ༡༠༨།

རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་ལྡོག་པ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་གཉིས་པ་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པར་ངེས་པ་མི་འཐུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཅིག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་གཅིག་ལ་གཉི་ག་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་གཅིག་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པར་ངེས་པ་མི་འཐུལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ༡༠༩།

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་

པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ནའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གང་རྣམ་པར་གཅོད་པས་གང་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ལ་དང་། མེད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ༎ དེ་བས་ན་རང་མེད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཡོད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ༎ མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གཅོད་ནས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། ལྡོག་པ་མེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་ན་ཡང་ལྡོག་པ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ལྡོག་པར་མེད་པ་ངེས་པ་ན་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གལ་ཏེ་བདག་དང་བཅས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འགལ་བའི་ཕྱིར་། དེ་གཉི་ག་མེད་པར་ངེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་། །ཕྱི་རོལ་བའི་ངོར་བྱས་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པའི་དངོས་པོ་

ཡོད་མེད་ཉུ་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཚད་མའི་དབང་གིས་ཏེ། དེས་ན་གཉི་ག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་ལ་ལྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་མེད་ཉུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པར་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཅིག་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་པ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རོ་། །གང་གི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅིའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། |

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ ||༡༡༠||

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་འགལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པར་དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་ལ། འགལ་བ་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་མི་སྲིད་པ་དེ་བས་ན།

སྒྲིག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གསོན་པོའི་ལུས་ཆོས་ཅན་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་སྒྲིག་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཉེས་པར་བསྟན་ནས། མཇུག་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་ལས་ཚུལ་རེ་རེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་རིགས་པར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དག་ཡིན་ནོ॥༡༡༡॥

དེ་ལྟར་ན་བསྟན་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་ན་ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་གི་ནང་ནས་གང་གི་ཚེ་ཚུལ་རེ་རེ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཚུལ་གཉིས་གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཇི་རིགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཏུ་རིགས་པ་དེ་ནི་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དང་གང་ལ་གང་དང་གང་གིས་སྒྲུབ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བཤད་ན། དེ་འདིར་མ་སྨོས་ཏེ॥༡༡༢॥

སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཟེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་པས་ན་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དང་འགལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་། འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་བདེན་ཡང་ངས་འདིར་མ་སྨོས་སོ༎ ‖

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། |

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་‖༡༡༣‖

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྱུང་བ་དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན། སྐབས་དེ་ལ་ནི་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་མི་སྲིད་དོ། །ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་གང་གི་ཚུལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མི་སྲིད་ལ། མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་སྨྲས་སོ॥ ॥

ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་ཅེ་ན། །

འབྲས་བུའམ་རང་བཞིན་ནམ་ནི་དམིགས་པའི་
མཚན་ཉིད་སྨྲས་པ་ལས་འགལ་བ་ནི་སྲིད་ལ॥༡༡༨॥

འབྲས་བུའམ་རང་བཞིན་ནམ་མི་དམིགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨྲས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གང་གིས་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཅི་ལྟར་ན་བདག་གི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འདོར་བར་འགྱུར་ན། མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྨྲས་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ॥ ॥

འོན་ཏེ་དེ་དག་ལས་གཞན་ལས་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། །

ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་གཞན་ནི་ནེད་དོ॥༡༡༩॥

གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མི་འབྲེལ་པ་ཅན་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ཉིད་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ॥ ॥

འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་གང་ལ་གསུངས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། །

དེ་ལྟ་བས་ན་དངོས་པོ་མ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེའི་དོན་དཔྱད་པ་དག་ལ་འགལ་བ་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཉི་སྐབས་པའི་སྐྱོན་དུ་བཤད་དོ༎༡༡༦༎

གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་མི་སྲིད་པ་དེ་བས་ན། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འགལ་བ་མི་འབྲེལ་པ་ཅན་བསྟན་ཏེ། ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་གིས་ཚུལ་གསུམ་བྱེད་པ་དེ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའོ། །ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་མ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་མོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་མཐུའོ། །དེས་ཞུགས་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་ཤེ་ན། དེའི་དོན་དཔྱད་པ་

དག་ལས་ཤེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ལུང་གི་དོན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཙམ་པ་བྱས་པ་དེ་དཔྱད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། སློབ་དཔོན་ཀྱིས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། །

བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི། དོན་རྣམས་ནི་དོན་
རྣམས་ལ། འཁྲུལ་པས་རང་བཞིན་ལོག་པར་སྟོན་པ་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་།།༡༡༧།།

བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་དོན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ལོག་པར་འགལ་བའི་ངོ་བོ་སྟོན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་མིན་ནོ། །འཁྲུལ་པས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་བོད་པའི་ངོ་བོ་དེ་དང་དེ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༎

དེ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཡང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། །

དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འདུག་

པ་བདག་དང་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་॥༡༡༨॥

དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གནས་པས་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འདུག་པ་བདག་དང་འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་ལ་ནི་མི་སྲིད་དེ། གནས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པའོ། །དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འདུག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འདུག་པ་དག་གོ །དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞག་ཡིན་གྱི། རྟོག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་རྣམས་ལ་ནི་གང་གིས་ན་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ནོར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ॥ ॥

དེ་ལ་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་དཔེ་ནི། །

འདིར་དཔེ་ནི། གང་ཞིག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་དང་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་དང་

ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པར་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་
དང་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་ཏོ། ༡༡༩།

གང་ཞིག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་དང་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རྣམས་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེས་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ལ་ངེས་པས་ངེས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །སྤྱི་འདི་ལ་རྣང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གཅིག་ཟའི་ན་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་སྣང་བ་དང་གཅིག་པུ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་ཏུ་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་བར་སློའོ། །དེ་ལ་གཉེན་ཟན་གྱི་སློབ་མ་པི་ལུ་ཀས་ནི་གསལ་བ་དང་ཐལ་བའི་ཡུལ་ན་ཡང་སྤྱི་གནས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་འདི་སྨྲས་སོ།། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཡུལ་གྱི་དཔེ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ཡང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རང་དང་ལྡན་པ་ཅན་དག་དང་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཡང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲེལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ||

འདི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། |

དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཙམ་གྱི་རྗེས་

སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ༎༡༢༠༎

དེ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་རྫས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་སྤྱི་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཙམ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཙམ་ཡིན་ལ༑ དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ཅན་དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་དེའི་ཡུལ་ལོ། །དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་པོ་དེ་བས་ནའོ། །གང་ཞིག་དེ་དག་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་གཏོན་མི་ཟ་བར་དེ་དག་གི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྤྱི་ནི་འབྲེལ་པ་ཅན་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རང་ཅན་དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོ་ནི་བ་ལང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་བ་ལང་གི་སྟེང་ན་མི་འདུག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནས། དེ་ཅི་ལྟར་ན་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཉིད་ན་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ན་

གང་ཚེ་ན་ཉེས་བྱ་བ་སྨྲས་ཏེ། ཡུལ་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་དང་དེ་དང་ལྡན་པར་ནི་འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ན་གང་དུ་གང་འདུ་བ་དེ་ནི་དེ་བདག་གི་བའི་ངོ་བོར་བར་དུ་བྱུང་ཤིང་འདུ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་ཡུལ་ན་བདག་ཉིད་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་དེའི་ངོ་བོ་ན་གནས་པ་ཉིད་དེ་བར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ན་རྣམ་གང་ལ་གང་ཞིག་འདུ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འདུ་བའི་འབྲེལ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། ཁྱབ་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ལས་ན། དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ།། ||

བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱོད་པ་བསྟད་པའི་ཕྱིར། |

སྤྱོད་པ་གཉིས་པ་དམིགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱུར་པ་

གང་ཞིག་གང་ན་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་མེད་དེ།

དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་ངང་རྣམས་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་སྨྲ་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་དང་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།།༡༢༧།།

སྐྱོང་བ་གཉིས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་ཡིན་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་ནི་དམིགས་པ་རྫས་སུ་འཛིན་ནས། དེ་ནི་དེ་ལ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྣང་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པ་ཉིད་རྟུག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐང་བར་བྱ་བ་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མ་རྟོགས་སུ་བྱ་བ་ཆེན་པ་ཉིད་ནི་ཐང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་ངང་རྣམས་ན་ཡང་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངང་ནི་གསལ་བའི་ངང་ཡིན་ཏེ། གསལ་བས་རྟོགས་པའི་ངང་མཚན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་སྣང་བ་ཡིན། ཡང་གསལ་བའི་ངང་ན་རྟ་ལ་ཐོགས་པའི་གསལ་བ་ཁ་ཅིག་དང་།

སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མཛོད་དོ། །མི་དམིགས་པ་འདི་དང་སྣང་སྣོམ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ལ་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དོན་གཅིག་ལ་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་དག་གཅིག་གིས་གསལ་བའི་བར་དང་གསལ་བས་སྟོང་པའི་ནམ་མཁའ་ན་ཡོད་པར་བསྒྲུབས། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་དེ་མི་དམིགས་པས་ན་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ། གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་བསྒྲུབས་པ་དེ་གཉིས་ནི་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པ་དང་ཅིག་ཅར་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་དང་། སྣང་བར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་བས་ན་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཉིད་དང་། སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་ན་མི་དམིགས་པས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ༎

དེ་བས་ན་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་མ་མཐོང་བས། འགལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི་འགལ་བ་མི་འཁྲུལ་པའི་གོ་སྐབས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ནི་འདི་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་

བསྟན་ཅིང་དེའི་ཞར་ལ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དང་དེའི་ཞར་ལ་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བསྟན་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། །

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྨོས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པས། དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བརྗོད་དེ་དོན་གོ་བའི་ཕྱིར་༎༡༢༢༎

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྨོས་ཟིན་པས། དཔེ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། འོན་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་བསྟན་ཟིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཁོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎དེ་བས་ན་དེའི་ཚིག་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་ལོགས་ཤིག་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ལ། དེ་བས་དཔེ་དེའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཏན་

ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་མེད་དོ་ཞེས་མི་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་དཔེ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱིས། དཔེའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་བརྗོད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་ནི་མ་སྨྲས་སོ།། །།ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཚིགས་ལ་མཁོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དཔེའི་མཚན་ཉིད་གང་ལ་དོན་དེ་དགོས་པའམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གོ་བར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ནའོ། །དཔེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་དཔེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དཔེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དཔེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དཔེ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོ་བ་སྟེ། ཀྱང་བའམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གོ་བ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།། ||

ཅི་ལྟར་དོན་གོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། |

གཏན་ཚིགས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚེ་ཐག་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། ཡང་ཚེ་ཐག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ཙམ་

ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་ལ། མེ་མེད་ན་དུ་བ་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཚང་མང་དང་གཞན་པ་ལྟ་བུའོ།། གང་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་རྣམ་པ་དག་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའམ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དོན་འདི་བསྟན་པ་ན་ཡང་དཔེ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།།༡༢༣།།

འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དང་མི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་དག་སྦྱོར་ཐུན་མོང་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དེ་གང་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྦྱོར་བཤད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པ་དེ་བས་ན། དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་གི་མཐར་ཐུག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་བས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་བ་ཤེས་ན་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་ནི་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་གང་གི་ཚེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་དེའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱེ་

ཐག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་ན་ཡིན་ན་ངེས་ཞིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཕྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་འདོད་པས་ཐེ་ཐག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྦྱར་རོ། །གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དཔེར་ན་ཚང་མང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །མེ་མེད་ན་དུ་བ་ཡང་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ལྡོག་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་གཞན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མེ་ལོག་ན་དུ་བ་ངེས་པར་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཚང་མང་ལས་གཞན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། །གང་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ལྡོག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་ན་ལྡོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་གཉེན་མི་ཟ་བར་དེ་དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞན་དུ་ན་ཕྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པ་སྟེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན་ནི་ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དོའི་འབྲས་བུ་ནི་དོའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དུ་བའོ།། དོའི་དངོས་པོ་ནི་དོའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཕྱིར་མེ་ལ་དུ་བ་དེ་ནི་དོའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་དུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །འདི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚང་མང་དང་ལྡན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྔོན་པས་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཏན་མི་ཟ་བར་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་ངོ་བོ་མེད་ན་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མེད་པའང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དཔེ་མེད་པ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་ལྡོག་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་དང་། ཁྱབ་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྨྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་བསྟན་པ་ན་དཔེ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་སྟོན་པ་དང་ལྡོག་པ་སྟོན་པའི་འགའ་ཞིག་སྨྲང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེ་བསྟན་པ་ན་ཡང་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ག་ལས་ཤེ་ན། བཤད་པ། གང་གི་ཚུལ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་པས་ནའོ། །དཔེའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ཁོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས། དཔེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ༎ ༎

འདིས་ནི་དཔེའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ༎༡༢༠༎

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་དཔེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་འདིས་ནི་དཔེའི་ཉེས་པ་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ སྔར་བཤད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བླངས་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་ནི་དཔེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡིན་ནོ༎༡༢༥༎

དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལྟར་སྣང་བའི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ནི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ༎ ལས་དང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་། གཉི་ག་མེད་པའི་དཔེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ༎ བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་ལས་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ༎ སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་

ཚད་ཡོད་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དག་རྟག་པར་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ||

དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། དཔེར་ན་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།༡༢༨།།

དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་

པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཉི་ག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ།། སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འཆི་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །མི་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། དེ་གཉི་ག་ཡང་ལམ་པོ་ཆེའི་མིའི་དཔེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།། །།

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་གང་སྨྲ་བ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཞི་

བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ ||༡༢༧||

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེ་གང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་སྣང་ལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་གང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྨྲ་བ་པོས་མ་བསྟན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དཔེ་དགོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སྨྲ་བ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་སྨྲས་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཞེས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་སྨྲ་བ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དེས་ན། ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་མི་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོད་པའི་སྐྱེས་སྐར་རྐྱལ་བ་ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་མི་ལ་སྨྲ་བ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ནི་གྲུབ་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའོ། །བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་

འདི་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བུམ་པ་ནི་སྒྲ་དང་འདྲ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་བློ་ནས་འདྲ་བར་ནི་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་ནས། ངེས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་གི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དཔེར་བླངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚིག་མ་སྨོས་པ་ཁོ་ནར་དཔེར་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་བ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་མཐུན་པས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དཔེ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཡང་འདིར་མ་བླངས་ལ། ཆོས་མཐུན་པའི་དོན་བླངས་པ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་ན་འདི་སྨྲ་བ་པོའི་ཉེས་པའི་ཕྱིར་དཔེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་བ་པོས་ནི་འདིར་གཞན་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་སྐྱོན་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྨྲ་བ་པོས་ཉེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ༎

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི། གང་
མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།༡༢༥།།

དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དགོད་པས། བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པར་ནི་དཔེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདིར་ནི་མི་རྟག་པ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པས། བྱས་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་གང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བས་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ནི་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་བྱས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་བྱས་པ་ལ་ངེས་པར་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། བྱས་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བརྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲ་བས་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེ་བས་ན། རང་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་བས་ཉེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སླུ་བ་པོའི་ཉེས་པ་ལས་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་སླུ་བ་པོའི་ཉེས་པ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ||

ཆོས་མཐུན་པས་ཡིན་ནོ།།༡༢༩།།

ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེའི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་ནས་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། |

ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་ལས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་དག་ཡིན་ནོ།།༡༣༠།།

སྒྲ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱ་བ་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་རྣམས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གཉིས་ག་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་གཉིས་གའོ། །དེ་དག་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་གང་དག་ལ

ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཅན་ནོ༎

དེའི་དཔེ་བསྟན་ཟིན་ཏོ༎ ༎

དཔེ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། །

དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དཔེར་ན་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་སུ་གྱུར་པ་ཚད་མ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དེས་ནི་སྐར་མ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱུ་མཆོག་དང་སྤོང་རིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལྡོག་པ་

ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ༎༡༣༡༎

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། གང་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ༎ བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེར་བྱ་བའི་ཕྱིར་། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་གོ །ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེས་པ་མ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚད་མའི་བྱེ་བྲག་གོ །གང་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ༎ དེ་འདྲ་བའི་བསྟན་པ་གང་དག་ལ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ནའོ། །ཚད་མ་ཡུལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་འདིར་སྐར་མ་ཤེས་པའི་མན་ངག་ལ་བསམས་ཏེ། སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་སྐར་མ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅིའི་

ཕྱིར་མ་བསྟན། མ་བསྟན་པ་དེ་བས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་འདིར་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ནི་སྐར་མ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སུ་གྱུར་པ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟླ་མཆོག་དང་སྤྱོད་རིས་དང་དེ་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་ཟླ་མཆོག་དང་སྤྱོད་རིས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཟླ་མཆོག་དང་སྤྱོད་རིས་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐར་མ་ཤེས་པ་ཡང་སྟོན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་མེད། འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། ཤེས་པ་འདི་ནི་ལྟས་ཅན་འཇུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པར་མི་ནུད་དོ།།

སྒྲུབ་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི། དཔེར་ན་གསུམ་རིག་པའི་བྲམ་ཟེ་ནི་འགའ་ཞིག་གི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཚིག་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། ཚིག་

གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཱི་ཏ་ན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཱི་ཏ་ན་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། ༡༣༢།

གང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དཔེའོ། །ངེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། སྙན་ངགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། མཆོད་སྦྱིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིག་བྱེད་གསུམ་ནི་གསུམ་སྟེ། དེ་རྟོགས་པ་ནི་གསུམ་རིག་པའོ། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་དེས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་ཡོད་པ་སྟེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཚད་མ་འདིར་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། གང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ལ་ཚིག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཚིག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལོག་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་དེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །གོའུ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རང་སྟོང་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣན་པ་དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་རིག་པའི་ཐམ་ཟེས་ཚིག་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གོའུ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གོའུ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་རིག་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཚིག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དེ་དག་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ།། ||

གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི། དཔེར་ན་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་

པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཟ་བ་ཡིན་ནོ།།༡༣༣།།

གང་ལ་གཉིས་ཀ་ལྡོག་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཟ་བ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ།། སེང་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཐོབ་པ་ཐོག་མ་ཁོ་ན་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །བདག་གིར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ཞེན་པའི་སེར་སྣ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེང་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་བདག་གིར་བྱེད་ལ། བདག་གིར་བྱས་པ་རྣམས་མི་གཏོང་བས་དེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་མངོན་ནོ། །ཚད་མ་འདིར་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། གང་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་

པར་བྱེད་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའོ། །དཔེར་ན་ལྷ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ||

གཞན་ཡང་དཔེ་གསུམ་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་། |

ལྡོག་པ་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་མེད་ན་དེ་ནི་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྡོའི་དུམ་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་རྡོའི་དུམ་བུ་ལས་གཉི་ག་ལྡོག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁྱབ་པར་

གྲོལ་བ་བ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ॥༡༣༨॥

གང་ལ་གྲོལ་བ་མེད་པ་ནི་གྲོལ་བ་མེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །འདིར་གྲོལ་བ་བསྟན་པ་ནི། གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ནི་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་སྟེ། །དེ་བས་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །རྫིའི་རྣམ་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེའོ། །འདི་ཅི་ལྟར་གྲོལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྫིའི་རྣམ་བུ་ལས་ཇི་ཙམ་དུ་གཉི་ག་གྲོལ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་གལ་ཏེ་རྫིའི་རྣམ་བུ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་སྨྲས་པ་ཉིད་གཉི་ག་ལོག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གྲོལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ॥

ཁྱབ་པ་ཡང་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་བརྗོད་ནས། སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲོལ་བ་དེ་

མ་གྲུབ་པའི། དོན་འདི་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ॥ ॥

ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་པ་དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ॥༡༢༥॥

གང་དུ་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚེ་གཞན་ལས་དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་དག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཕ་རོལ་པོས་མ་དག་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་དེ་ལྟར་ནི་མ་བརྗོད་ཀྱི། གཏན་ཚིགས་ནི་བརྗོད་དེ། དེ་བས་ན་བཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་སམ་དཔེའི་ཉེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡིན་

ཏ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པར་སླུས་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དགེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཚིག་གི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ལྡོག་པའི་ཚིག་ལ་སྦྱར་བས། དེ་བས་ན་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་དགེ་སླུས་པ་ནི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྡོག་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ༑ དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ལྡོག་པ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ༑ སླུ་བ་པོའི་སྒྲོན་གྱིས་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

ལྡོག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ནི། དཔེར་ན་གང་ལ་བྱས་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ ༎༡༢༧༎

ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གང་ལ་ལྡོག་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གང་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེ་དགོད་པའོ། འདིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཚིག་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཚེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ནི་ལྡོག་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ན་བཏྒྲོད་

ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ༏ ༏ལྡོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་གྱི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པར་མ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་གང་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ནི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། མ་བྱས་པ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་མ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྡོག་པའི་ཚིག་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་ནོ༏ ༏དེ་ལྟར་ལྡོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་སྨྲ་བ་པོས་ཉེས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ༎ ༎

དཔེའི་སྐྱོན་གྱི་དཔེ་བསྟན་ནས། ཉེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་།

དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོའི་མཚན་ཉིད། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་

དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་དབང་གིས་དེ་དག་བསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ།།༡༣༧།།

དགེ་ལྡུར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གིས་ནི་གཏན་ཚིགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པ་དེ་ངེས་པར་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་ན་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་སོ།། དེ་བས་ན་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དག་བསལ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གྲགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནུས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་སྨྲས་ཟིན་ཏོ།། །།

སྲུན་འབྲིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་།

མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སླུས་པ་ནི་སྲུན་འབྲིན་པ་དག་ཡིན་ནོ༎༡༣༨༎

སྲུན་འབྲིན་པར་ལྟ་བ་ནི། མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སླུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སླུས་པ་འདྲེས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་ལ། སླུས་པ་ཞེས་བྱའོ༎

མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚིག་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་།

སྔར་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བརྗོད་པ་ནི་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎༡༣༩༎

གང་སྔར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བརྗོད་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅི་ལྟར་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སླུས་པ། མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་

པའི་ཚིག་རིགས་པ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱང་ཡིན་པ་རེས་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་མི་ཟ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སུན་འབྱིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་པ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་ངེས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སུན་འབྱིན་པ་རྣམས་ཟིན་ཏོ།། ||

སུན་འབྱིན་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་ནི་ལྟག་གཅོད་རྣམས་ཏེ།།༡༥༠།།

སུན་འབྱིན་པ་ལྟར་སྣང་བ་ནི། སུན་འབྱིན་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བས་ན་སུན་འབྱིན་པ་ལྟར་སྣང་བའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ལྟག་ཆོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ལན་དང་འདྲ་བ་ལ་ལྟག་ཆོད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ལན་གྱི་གནས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ལན་དང་འདྲ་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ནོ།།

ལན་དང་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་ལན་གྱི་གནས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། |

ཡང་དག་པ་ན་ཡིན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དག་ནི་ལྟག་གཅོད་རྣམས་ཡིན་ནོ།།༡༥༡།།

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་བདེན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

སྨྲས་ཏེ། ཚིག་འདིས་རྫོད་པས་ན་རྫོད་པའོ། །དེ་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། ལན་
དང་འདྲ་བའི་ལྟག་ཆོད་ནི་ལྟག་ཆོད་རྣམས་ཡིན་ནོ།། ||

རིགས་པའི་ཐིགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་པོ་ཙུང་ཟད་བཤད་པ་ཡིས།
བློ་འོད་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དྲི་མེད་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པས།
ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཆོག་གང་ཡིན་ཀ་མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ནས།
དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་ཤོག ||

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བརྩིས་ནས།
ཚིགས་བཅད་རྣམས་ནི་ཚིག་སྟོང་དང་།
དེ་བཞིན་བརྒྱ་ཕྲག་བཞི་དག་དང་།
བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་རབ་ཏུ་ལྡན།། ||

རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
རྫོགས་སོ།། ||

ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་བདུད་ཀྱི་སྡེ་བོ་ཆེ།།
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མུ་སྟེགས་མ་ལུས་པ།།
ཉི་མས་དམག་ཚུལ་རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཡིས།།
བདག་གི་ལྟ་བ་རྡུངས་སྤྱུང་དོ་མཚར་ཉིད།། ||

རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། ||

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛྙཱ་ན་གརྦྷ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙ་བ་དགེ་སློང་དྷརྨཱ་ལོ་ཀས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། ||

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་མ་ཏི་ཀཱིརྟི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྣད་ཀྱིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། ||

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНІЕ БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ,

ИЗДАВАЕМЫХЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ.

ИЗДАНЫ:

I. Çikṣāsamuccaya. Ed. C. Bendall. I—IV Fsc.
II. Rāṣṭrapālaparipṛcchā. Publ. par L. Finot. I Fsc.
III. Avadānaçataka. Ed. J. S. Speyer. Fsc. I—III.
IV. Madhyamakavṛtti. Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. I.
V. Сборникъ 300 Бурхановъ. Изд. С. Ф. Ольденбургъ, Ч. I.
VIII. Nyāyabindu и Nyāyabinduṭikā (тибетскій переводъ). Изд. Ѳ. И. Щербатской. Fsc. I—II.

ПЕЧАТАЮТСЯ:

III. Avadānaçataka Ed. J. S. Speyer. Fsc. IV.
IV. Madhyamakavṛtti. Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. II.
VI. А. Грюнведель. Описаніе буддійскаго собранія кн. Э. Э. Ухтомскаго.
VII. Nyāyabindu и Nyāyabinduṭikā (санскритскій текстъ). Изд. Ѳ. И. Щербатской. Fsc. I.
VIII. Nyāyabindu и Nyāyabinduṭikā (тибетскій переводъ). Изд. Ѳ. И. Щербатской. Fsc. III.